

Σ
Υ
Ν
Δ
Ε
Σ
Μ
Ο
Σ

Σ
Υ
Ρ
Ρ
ΙΑ
Ν
Ω
Ν

Έτος Ιδρύσεως 1900

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Έγλη από την Ηλεκτρονική Έκδοση

Έτος 23ο -Τεύχος 87

1/01/18 έως 31/03/18

***Ο Πρόεδρος και τα μέλη του
Διοικητικού Συμβουλίου
σας Εύχονται***

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ !!

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Έτος Ιδρύσεως 1900

Πατριωτικό - Πολιτιστικό - Φιλανθρωπικό Σωματείο

3ης Σεπτεμβρίου 56 - 5ος Όροφος

10433 Αθήνα

Τηλ & Φαξ : 210 8226785

E-Mail : syn.syrianon@gmail.com

: synsyrianon@synd.gr

Ιστοχώρος : www.synd.gr

Ηλεκτρονική Διαδικτυακή Έκδοση

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Ενημερωτικό Περιοδικό

Έτος 23ο - Τεύχος 88

ΙΑΝ – ΦΕΒ – ΜΑΡ 2018

ISSN 2241 - 9497

Υπεύθυνος Έκδοσης

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΑΦΙΑΣ

Πρόεδρος Συνδέσμου

Δημιουργία - Ενημέρωση

Κώστας Ν. Παπαολίζος

Διόρθωση κειμένων

Ασπασία Τριανταφυλλίδου

Χρήστος Θανόπουλος

Συνεργάτες παρόντος τεύχους αλφαβητικά

Δημήτρης Βόϊκος

Χρήστος Θανόπουλος

Παναγιώτης Κουλουμπής

Τάκης Κυριτσόπουλος

Μαρία Ρώτα

Νίκος Σαλίβερρος

Γεώργιος Σαρλής

Δακτυλογράφηση Κειμένων

Ελένη Ανδρικοπούλου

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τα ευυπόγραφα [κείμενα](#) εκφράζουν τις προσωπικές και μόνο θέσεις των [συνεργατών](#) συγγραφέων τους και συνεπώς δεν απηχούν τις θέσεις του εντύπου μας, το οποίο όμως διατηρεί το δικαίωμα να τα τροποποιεί όταν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Δημήτριος Βικέλας

Ερμούπολις 1835 – Κηφισιά 1908

Από την κ. Μαρία Ρώτα

110 χρόνια από το θάνατο του σπουδαίου εθνικού ευεργέτη.

Ευεργέτης είναι ο άνθρωπος, το πρόσωπο που προβαίνει σε αγαθή και χρηστή πράξη ή ενέργεια. Ο ευεργέτης προσφέρει υλική ή ηθική βοήθεια, πολύτιμη υπηρεσία προς όφελος ενός ή περισσοτέρων ατόμων, προς όφελος κοινωφελούς ιδρύματος, έθνους ή και ολόκληρης της ανθρωπότητας.

Ευεργέτης: Ευ + έργω σημαίνει πράττω καλόν έργον.

Τόσο στην αυθεντική έννοια, όσο και στην γραμματολογική, ευεργέτης είναι: "ο ενεργήσας αγαθόν και ωφέλιμου προς τινά". Στον ορισμό του ευεργέτη δεν εμφανίζεται τόσο η οικονομική πλευρά, όσο το αγαθόν και ωφέλιμον.

Όταν λοιπόν το αγαθόν και ωφέλιμον (που είναι ευεργεσία) καλύπτει και υπηρετεί και εξυπηρετεί και προσφέρει σ' ολόκληρο το Γένος και το Έθνος, τότε είναι αυταπόδεικτος ο χαρακτηρισμός του εθνικού ευεργέτη.

Και... η εθνική ευεργεσία του Δημητρίου Βικέλα υπήρξε μέγιστη. Ο «Ολυμπιστής» και φίλαθλος Βικέλας είναι ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στον λογοτέχνη Βικέλα και τον λαμπρό πνευματικό άνθρωπο της Εσπερίας. Είναι ο εθνικός άνδρας από τη μια και ο ανθρωπιστής κοινωνικός λειτουργός από την άλλη. Και βέβαια, η διεξαγωγή των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα, που όλοι γνωρίζουμε ότι ήταν δική του και μόνον προσπάθεια και επιτυχία, αποδεικνύει την εθνική ευεργεσία. Ήταν προσφορά ζωής και μέλλοντος στη μικρή και... «εν απορία τελούσα» πατρίδα του, την Ελλάδα, της οποίας τα σύνορα έφταναν μέχρι τους πρόποδες του Ολύμπου τότε. Ποιος δεν γνωρίζει, από τους Έλληνες που αγάπησαν και νοιάστηκαν αυτή τη χώρα, ότι συχνά – πυκνά την αποκαλούσαν χαϊδευτικά...«ψωροκώστανα». Αυτή ήταν η Ελλάδα στα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Η Ελλαδίτσα του «δυστυχώς επτωχεύσαμε» που είπε ο Χαρίλαος Τρικούπης, παρά την προσπάθειά του να τη βγάλει από το τέλμα, το αδιέξοδο που βρισκόταν.

Σ' εκείνο το ζοφερό σκηνικό, τη δύσκολη εποχή της χώρας μας, ήρθε ο Βικέλας, πολίτης του κόσμου, λογοτέχνης διεθνούς αποδοχής, «πολιτισμικός πρεσβευτής των Ελλήνων της Γαλλίας», να της απλώσει το χέρι για μια πανεθνική ανάταση, να της χαρίσει το όραμα μια νίκης του Γένους των Ελλήνων, παράλληλα με μια ηθική δύναμη.

Ο Βικέλας ήταν πάνω από όλα Έλληνας! Ένας σπουδαίος Έλληνας που τόλμησε και πέτυχε και άλλαξε την όψη και τον ρυθμό της εθνικής ζωής με....εργαλείο τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Όσες φορές κι αν διάβασα τα κείμενα που καταγράφουν τα λόγια του, πάντα με συγκινεί η αγάπη του για τη χώρα μας και το εθνικό και ωφέλιμο έργο του γι' αυτήν.

Έργο πολύμορφο και πολύτροπο. «....ηδυνάμην» είπε «να μην επωφεληθώ της απροσδοκήτη και μοναδικής ευκαιρίας προς τιμήν και όφελος της Ελλάδος;» «....διεκδίκησα τα δικαιώματα της Ελλάδος προκειμένου περί ανασυστάσεως ελληνικού θεσμού....» Αυτή ήταν η φράση κλειδί. Φυσικά και ήταν ελληνικός θεσμός οι Ολυμπιακοί αγώνες στην αρχαιότητα. Και φυσικά θεώρησε αυτόν τον θεσμό σύνδεσμο μεταξύ Ελλάδος και Ευρώπης. Το είπε άλλωστε στους Έλληνες φοιτητές στο Παρίσι: «....ευρέθη ευκαιρία διά την κατάταξιν ημών εις την ευρωπαϊκήν ολομέλειαν...»

Άραγε είναι ικανοποιημένη η ψυχή του που η χώρα του η Ελλάδα που λάτρεψε είναι σήμερα μέλος της Ευρωπαϊκής Ολομέλειας;

ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ

Η πόλη του Βικέλα

«Εγεννήθην εις Ερμούπολιν την 15 Φεβρουαρίου 1835, εις την οικίαν του εκ μητρός παππού μου Γεωργίου Μελά, κειμένην επί την σήμερον πλατείας Θεάτρου. Ήτο τότε μια των καλλιτέρων οικοδομών της Ερμουπόλεως, την οποίαν εκ του προχείρου εθεμελίωσαν οι κατά την Επανάστασιν προσφυγόντες εκεί εκ διαφόρων πόλεων...»

«Εις Ερμούπολιν ο παππούς μου Γεώργιος Μελάς είχε διορισθεί υπό του Κυβερνήτου πρόεδρος του νεωστί ιδρυθέντος Εμπορικού Δικαστηρίου...» «...ο μεν εκ μητρός παππούς μου εγεννήθη εις Ιωάννινα, ο δε εκ πατρός εις Βέροιαν... Εις την Σύραν, κατ' εκείνην την εποχήν, υπήρχαν δύο ιδιωτικά σχολεία...καλώς καταρτισμένα. Το εν υπό την διεύθυνση του Τ. Βαλέττα...το άλλο, φέρον την επωνυμία Λύκειον, είχε ιδρύσει ο Χρήστος Ευαγγελίδης...»

Ο Δημήτριος φοίτησε και στο ιστορικό Γυμνάσιο Σύρου, όπου τότε Γυμνασιάρχης ήταν ο Σουρίας, που διακρινόταν και για τη μόρφωσή του και για τη διδασκαλία του. Στο Λύκειο του Χρήστου Ευαγγελίδη (ήταν εκεί που σήμερα είναι το κτίριο του ΟΤΕ) συμμαθητής του Βικέλα και «φιλολογικός συνεργάτης» ήταν ο Εμμανουήλ Ροΐδης.

Μαζί έγιναν συντάκτες του εβδομαδιαίου περιοδικού «Λύκειον Μελίσσης» και ασχολήθηκαν με ποίηση, θεατρικές παραστάσεις κ.α. Εντυπωσίαζαν οι φιλολογικές και ποιητικές τους δημιουργίες, τις οποίες παρακολουθούσαν συχνά και οι γονείς.

Λονδίνο 1852:

Μετά το τέλος των σπουδών του, οι δυο θείοι του Βασίλειος και Λέων Μελάς (ο συγγραφέας του «Γεροστάθη») τον κάλεσαν στο Λονδίνο, όπου εργάστηκε στις εμπορικές τους επιχειρήσεις. Έτσι υπηρέτησε με επιτυχία τον «Κερδωό Ερμή». Αργότερα έφθασε στο Παρίσι, έμαθε τη Γαλλική γλώσσα και εκεί είχε τη λογοτεχνική του ανέλιξη, θητεύοντας στο «Λόγιο Ερμή»!

Η Σύρος: αυτό το βραχώδες νησί στην καρδιά του Αιγαίου, είναι υπερήφανη, γιατί εδώ γεννήθηκε ο εθνικός ευεργέτης, ο μεγάλος Έλληνας της Ευρώπης και πρώτος πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, Δ. Βικέλας. Στη Σύρο γεννήθηκε και γαλουχήθηκε πνευματικά και στην Ευρώπη ανδρώθηκε κοινωνικά, οικονομικά και πνευματικά. Έτρεφε αγάπη για την Βέροια και τη Μακεδονία λόγω της

πατρογενιάς αλλά... όταν στις 27 Μαΐου 1852 φεύγοντας με το πλοίο από το λιμάνι της Σύρου έγραψε στο ημερολόγιό του: «Έχε υγείαν και συ Σύρα πατρίς μου! Εκεί έκαμα το πρώτο βήμα εις το στάδιον της ποιήσεως. Είθε να μη μείνη μόνον αυτό, είθε να εξακολουθήσω όπως δυνηθώ να αποκτήσω όνομα έντιμον εις την φιλολογίαν της φίλης Ελλάδος»

Η κοινωνική ευεργεσία του.

Η εθνική ευεργεσία του Βικέλα επεκτείνεται και σε ένα εκπληκτικό σε αποτελεσματικότητα και ποικιλία κοινωνικό και παιδαγωγικό έργο. Ήταν ένας σπάνιος Έλληνας με ιδιαίτερη ευαισθησία και δράση. Είχε μόνο ένα μοναδικό ελάττωμα, ότι "δεν ήταν ικανός να μισήσει κανέναν!" είχε γράψει για τον Βικέλα η Λουίζα Ριανκούρ.

Και πραγματικά, θα έλεγε κανείς ότι νοιαζόταν μόνο για το καλό. Με τη δημιουργική δράση του, κέρδισε την κοινή αποδοχή και την ευρύτατη αναγνώριση της ελληνικής κοινωνίας (της εποχής του), προσελκύοντας πολλούς δωρητές, ευεργέτες και χορηγούς, όπως ο Κ. Σεβαστόπουλος, ο Γ. Μαρασλής κ.α., που δημιούργησαν πραγματικά ωφέλιμα ιδρύματα και Συλλόγους για τους νέους Έλληνες, εκείνη τη δύσκολη εποχή της χώρας μας. Έγραφε ο Γ. Ράλλης ότι φορείς όπως ο "Σύλλογος προς διάδοσιν ωφελίμων βιβλίων" αποτελούν ευλογία Θεού για την πατρίδα μας, τον πολιτισμό μας και το έθνος μας.

Περισσότερα από 20 είναι τα λαμπερά ορόσημα, οι μεγάλοι σταθμοί στην όλη πορεία του Βικέλα, που έχουν εκπαιδευτικό και παιδαγωγικό χαρακτήρα. Μήπως ο Βικέλας, αυτός ο εθνικός ευεργέτης, που έδωσε στη μικρή πατρίδα του τους Ολυμπιακούς αγώνες το 1896 δικαιούται και τον τίτλο του Δασκάλου του Γένους των Ελλήνων;

Δε σταμάτησε ούτε στιγμή να τοποθετεί πάνω από κάθε φροντίδα του τα εθνικά συμφέροντα. Ήταν παρών και με ουσία σε όλους τους εθνικούς αγώνες. Μεγάλη και τότε η προσφορά του στην Κρητική επανάσταση, αλλά και στο Μακεδονικό αγώνα. Λογικό και δικαιολογημένο λοιπόν, να νοιώθει υπερήφανη όλη η Ελλάδα γι' αυτόν τον Έλληνα. Ιδιαίτερα η Βέροια ως πατρογενιά του, η Ερμούπολη ως γενέτειρά του, τα Γιάννενα ως καταγωγή της μητέρας του Σμαράγδας Μελά και το Ηράκλειο ως αποδέκτης της περίφημης βιβλιοθήκης του και της βοήθειας του στον αγώνα της Κρήτης.

Είχε πάθος με την παιδεία

Χωρίς να είναι εκπαιδευτικός είχε ασχοληθεί ιδιαίτερα για τα θέματα που αφορούν την ανθρώπινη καλλιέργεια, τη μόρφωση των παιδιών και την αναγνώριση και καταξίωση του δασκάλου, για να υπάρξει καλύτερη εκπαίδευση της νέας γενιάς της πατρίδας μας.

Ταξίδεψε στη Γερμανία, στη Δανία, στη Σουηδία, για να μελετήσει επί τόπου εκπαιδευτικά συστήματα και εφαρμογές τους. Παρακολούθησε μαθήματα σε Γαλλικά Λύκεια και κατόρθωσε να διοργανωθεί το πρώτο εκπαιδευτικό συνέδριο στην Ελλάδα, στη μεγάλη αίθουσα του Πανεπιστημίου Αθηνών με περίπου 1.000 συνέδρους. Εγκαινιάσθηκε παράλληλα και "Σχολική Έκθεση". Οι τομείς του

συνεδρίου ήταν οι ανακοινώσεις, και οι προτάσεις για τη στοιχειώδη, αλλά και τη μέση εκπαίδευση.

Είναι αρχές του 20ου αιώνα. Ο Βικέλας αιφνιδιάζει τότε που ενδιαφέρθηκε τόσο πολύ για τη γυναικεία εκπαίδευση! Κατέθεσε υπόμνημα "Περί γυναικείας Αγωγής". Ιδιαίτερα εντυπωσιακή ήταν αυτή η σκέψη του για την εποχή εκείνη ώστε η γυναίκα να έχει μόρφωση και να ασχολείται παράλληλα και με τον επαγγελματικό τομέα. Μια άλλη επίσης πνευματική ασχολία του Βικέλα και μάλιστα πρωτοποριακή για την εποχή εκείνη ήταν η... εκπαίδευση νηπίων!!

Διαβάζεται και ακούγεται παράξενο σήμερα όταν τα νηπιαγωγεία είναι τόσα πολλά. Φρόντισε λοιπόν ο Βικέλας να ιδρυθεί οργανισμός με το όνομα: "Νηπιακόν Επιμελητήριο Βασιλείου Μελά", που είχε σκοπό την ανέγερση κτιρίων και λειτουργία νηπιαγωγείων σε διάφορες πόλεις της Ελλάδος με χρηματοδότηση από το κληροδότημα του θείου του Βασιλείου Μελά. Πόσοι από τους Έλληνες, αλλά και εμείς οι Συριανοί γνωρίζαμε ότι τα νηπιαγωγεία ιδρύθηκαν στην Ελλάδα από τη σκέψη και την φροντίδα του Ερμουπολίτη Δ. Βικέλα!

1899 – Χρόνος ορόσημο στη Βικελαία πορεία

Ιδρύει ο Δημ. Βικέλας, με δώδεκα φίλους και συνεργάτες τον "Σύλλογο προς διάδοσιν ωφελίμων βιβλίων" (ΣΔΩΒ) κορυφαίο πνευματικό και μορφωτικό τέκνο του! "Στη ροή ενός αιώνα" γράφει ο ιστορικός και δημοσιογράφος Π.Λ. "ο σύλλογος αυτός - φάρος τηλαυγής παιδείας - έχει εκδώσει περί τα 400 βιβλία σε εκατομμύρια αντίτυπα". Αξίζει να σημειωθεί ότι τα 100 πρώτα βιβλία της γνωστής "Κόκκινης Σειράς", από το 1900 έως το 1908, εκδόθηκαν σε ένα εκατομμύριο αντίτυπα!

Πρόεδρος του Συλλόγου ήταν ο Βικέλας και Γενικός Γραμματέας ο Γεώργιος Δροσίνης, ο γνωστός λογοτέχνης και Ακαδημαϊκός, που ήταν η ψυχή του Συλλόγου επί σειρά ετών.

Ο Σύλλογος αυτός είχε διανύσει γόνιμη και παραγωγική πορεία πάνω από 100 χρόνια. Η παρέμβαση του Συλλόγου στα εκπαιδευτικά πράγματα της χώρας υπήρξε ουσιαστική και αποτελεσματική με την ίδρυση σχολικών βιβλιοθηκών, εκπαιδευτικού μουσείου, παιδαγωγικής βιβλιοθήκης καθώς επίσης και την ίδρυση της "Σεβαστοπούλειου Εργατικής Σχολής" που είχε σκοπό να δημιουργηθεί στη χώρα τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση. Παράλληλα δημιουργήθηκε "Κέντρο Γυναικείας Μορφώσεως".

Σημαντική ήταν και η ίδρυση του "Οίκου Τυφλών" στην Καλλιθέα.

Ο "Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων" έως σήμερα παρουσιάζει άριστη δραστηριότητα και σημαντική προσφορά. Σημερινός πρόεδρος είναι ο καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Κώστας Μανάφης.

Η προσωπικότητα του Βικέλα

Ήταν πολύπτυχη η προσωπικότητά του, με ακτινοβολία, ευγένεια και ήθος. Ήταν προικισμένος με το μέγιστο χάρισμα να προσεγγίζει και να κερδίζει την εμπιστοσύνη, την προσοχή και την εκτίμηση του συνομιλητή του. Οραματιστής αλλά και προφήτης. Γνώριζε τους Έλληνες, αλλά γνώριζε και τους Ευρωπαίους. Αγωνίστηκε για να αναπτυχθεί η ρημαγμένη χώρα μας. Όταν παρουσίασε στους Έλληνες τα οφέλη από την Ολυμπιάδα είπε: "... δεν πρόκειται μόνον περί των

πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων. Θα είναι μια απαρχή δια να μάθουν οι ξένοι τους δρόμους της Ελλάδος... Έχομεν εδώ προσόντα, τα οποία ουδεμία χώρα έχει: το γόητρον της Αρχαιότητας και την ωραίαν μας Φύσιν. Τους δύο τούτους θησαυρούς δεν ηρχίσασμεν να εκμεταλλευόμεθα... Αναλογισθείτε οποίας ωφελείας δύναται να σας παρέξη η συρροή ξένων..." 110 χρόνια μετά η Ελλάδα εκμεταλλεύεται αυτούς τους θησαυρούς της.

Υ.Γ: Αξίζει να θυμηθούμε οι μεγάλοι και να μάθουν οι μικροί ότι ο σπουδαίος Έλληνας Δημήτριος Βικέλας ήταν σπουδαίος ευεργέτης για τη χώρα μας. Τίμησε το νησί μας. Ας είμαστε υπερήφανοι εμείς οι Συριοί.

Ελπίζω αυτό το κείμενο να βοηθήσει τα νέα παιδιά να γνωρίσουν την προσωπικότητα του Συριανού Δ. Βικέλα.

Γραμματοσήμο προς τιμή του Δ. Βικέλα

*Το σπίτι που γεννήθηκε ο Δ. Βικέλας
Στην Ερμούπολη*

*Η πρώτη Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή
Στη μέση είναι ο Πρόεδρος Δ. Βικέλας*

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Οι «Συριανές Ιστορίες» δεν είναι άλλο από αυτοτελή διηγήματα παρμένα από το ανέκδοτο βιβλίο μου «Το έπαθλο».

Αναφέρονται στην παλιά Ερμούπολη, στην παλιά γειτονιά, στα λαϊκά παλιά σοκάκια και στη διαχρονικότητα της εφηβείας μας, διαλαμβάνοντας ιστορίες άλλοτε πραγματικές και άλλοτε φανταστικές.

Τα πρόσωπα που μετέχουν ουδεμία σχέση έχουν με υπαρκτά άτομα του παρελθόντος και απώτερος σκοπός μου δεν είναι η λοιδωρία ή η γελοιοποίηση, αλλά η αναφορά σε μια απτή καθημερινότητα, που έφυγε ανεπιστρεπті.

Ο διαχρονικός Ρωμιός έχει εδώ πρωταγωνιστική παρουσία μετερχόμενος ψευτιές, κομπίνες και μικροαπάτες, προκειμένου να επιβιώσει, ενώ πολλές φορές η θεία δίκη έρχεται ν' αποκαταστήσει την τάξη των πραγμάτων.

Μακροσκοπικές ανθρώπινες ιστορίες, που ενέχουν τραγικές πραγματικότητες.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΣΥΡΑΣ

Του Τάκη Κυριτσόπουλου

Ο ΟΥΡΑΝΟΚΑΤΕΒΑΤΟΣ

Ο κοσμηματοπώλης σιορ Μπενουά είχε το εργαστήρι του σε πολυσύχναστο δρόμο της πόλης. Όχι πως γνώριζε το επάγγελμα του χρυσοχόου και τέτοια. Απλά, επειδή ήτανε για δέσιμο και δεν μπορούσε να στεριώσει σε καμιά δουλειά, ο πατέρας του, ο κύριος Περικλής, επαγγελματίας βαρβάτος του είδους και ονομαστός ταγιαδόρος, που είχε χρυσοχοείο στο κέντρο, βλέποντας την αχρησιτιά του κανακάρη του, του είχε ανοίξει ένα παράρτημα κι ο Θεός αρωγός.

Ο Μπενουά προκειμένου να δείχνει άνθρωπος της δουλειάς είχε τσουρουφλίσει τα δάχτυλά του, τριγυρνούσε όλη την ώρα με μια μακριά άσπρη ποδιά και είχε τοποθετημένο το φακό του χρυσοχόου στο ένα μάτι ακόμα κι αν πήγαινε για σωματική του ανάγκη.

Ψηλός, ευθυτενής, ιπποτικός, νέος σχετικά στην ηλικία με σγουρά μαύρα μαλλιά και ποντικομούστακο, που το φρόντιζε ανελλιπώς ο μπαρμπέρης φίλος του, ο Παριζιέν, είχε πάθος με τις ωραίες γυναίκες.

Όποια απ' αυτές περνούσε μπροστά απ' την πόρτα του καταστήματος την πλησίαζε και μισογονατίζοντας- δίκην Ρωμαίου- της πρόσφερε και από κάτι.

-Πάρε, κοπελάρα μου, το ενώτιο τούτο σε ένδειξη θαυμασμού! Και άλλες απ' αυτές το παίρνανε ελαφρά τη ψυχή και ξαφανίζονταν στα στενά, γιατί γυάλιζε και το μάτι του επικίνδυνα, ενώ οι πιο συνετές τον διαλόστελναν δεόντως και λάκιζαν δρομαίως!

Κάποια στιγμή πέρασε από 'κει σεινάμενη κουνάμενη και η ντιζέζ μαντάμ Μαρικάκη, που νυχτοδούλευε στο κοσμικό κέντρο «Το στοιχειωμένο Φεγγάρι».

Στη θέα της και μόνον έπαθε ψυχικό καλαψους και αναστέναξε εκ βαθέων.

-Αγερικό μου, έχω να σου προσφέρω ένα τιμαλφές, που δένει με το ανσάμπλ σου.

-Κάνα τζιβαέρι δεν έχεις, μόρτη μου, να μου πασάρεις?

-Αμέ, αμέ. Διαθέτω ένα παντατίφ, αμανάτι πελάτη, μούρλια! Θα πηγαίνει ταμάμ με τις βλεφαρίδες σου!

Και σπεύδοντας στη βιτρίνα έβγαλε και της έδωσε ένα καλοδουλεμένο κομμάτι στα δέκα οχτώ καράτια.

-Από μένα για σένα και να βλεπόμαστε αραιά και που.

-Δε θα παραλείψω....

Έφυγε με χαρούλες και σκέρτσα και ο Μπενουά άλλαξε μάτι στο φακό του. Το κοσμηματοπωλείο του όμως είχε αδειάσει προϊόντος του χρόνου και στις προθήκες δεν είχανε απομείνει παρά μόνο δύο.... Τάματα. Το ένα επάργυρο, που παρίστανε άκρα χείρα και το άλλο επιχρυσωμένο με το ομοίωμα .... γάμπας αριστερής!

Στο καραμελοπωλείο της Ερνούλας μέσα δεν έπεφτε καρφίτσα εκείνο το απόγευμα! Όλα τα σκαμνάκια είχαν καταληφτεί από γυναίκες με πολύχρωμες ρόμπες, τα παιδιά καθόντουσαν κατάχαμα οκλαδόν, και παρότι Ιούλιος μήνας, το μαγκάλι στο κέντρο είχε κορώσει για τα καλά και εξαχτίδωνε την κάψα του τριγύρω.

Οι πελάτισσες αερίζονταν με βεντάλιες και η Ερνούλα διηγούτανε εκείνη τα βάσανά της με δάκρυα στα μάτια, όταν ξαφνικά ο χρυσοχόος σιορ Μπενουά εισέβαλε αναποδογυρίζοντας δύο γυάλες μαντολάτα νέας παραλαβής.

Περνούσε από τη γειτονιά για μα δει τη ντιζέζ τη Μαρικήκη, που εργαζότανε στο διπλανό κέντρο «Το Στοιχειωμένο Φεγγάρι» και με την ευκαιρία μπήκε στο κατάστημα ν' αγοράσει καινούργιο φερμουάρ παντελονιού, γιατί το δικό του είχε χαλάσει και ..... ελάχιστα πράγματα απόκρυβε πλέον!

- Γεια σας γυναίκες και παιδιά, χαιρέτησε ανέμελα.

- Βρε καλώς το Μπενουά. Πως κι απ' τα λημέρια μας;

Ήτανε αναμαλλιασμένος και στη θέα του και μόνο τα παιδιά λουφάζανε στις γωνίες τους. Αλλά και πολλές γυναίκες τσουτιάξανε καθώς είχε τρέλα με σερτιφικάτο! Δεν το χε σε τίποτα να ορμήξει και να τα κάνει όλα εκεί μέσα λαμπόγυαλο!

- Πως πάνε οι δουλειές, βρε κερα Έρνούλα;
- Μια έτσι, μια αλλιώς, Μπενουά μου... Τι θα 'θελες;
- Ένα καλό φερμουάρ για το πανταλόνι.....

- Μωρέ Μπενουά, επενέβη η κυρά Καλλιόπη, γυναίκα χηρευόμενη εδώ και χρόνια τέσσερα, ξήγησέ μου σε περικαλώ, πως τη μια φορά κουτσαίνεις προς τα δεξιά και την άλληνα προς τα ζερβά;

Ο Μπενουά γέλασε καλοπροαίρετα: Άπαξ και κάποιος δεν έκανε νύξη... στην τρέλα του, ποσώς τον ενδιέφερε τι τον αρωτούσε.

-Σε καθαρά πραχτικό επίπεδο, κυρά Καλλιόπη, η εναλλαγή στο κούτσαμα οφείλεται στον καιρό. Στην ουσία όμως η κινητική μου αυτή ατέλεια έχει να κάνει με κάποιο μικροατύχημα, που μου συνέβηκε στον πόλεμο, όταν πήδηξα από αεροπλάνο κατά τη διάρκεια μιας επιχείρησης.

-Αεροπλάνο, αεροπλάνο; Τι είναι πάλι τούτο αναρωτήθηκαν τα παιδιά , και με το δίκιο τους γιατί οσάκις περπατούσαν στο δρόμο ποτέ δε στρέφανε τα μάτια ψηλά, αλλά πάντοτε κοιτάζαν κάτω με την ελπίδα να βρίσκανε στο δρόμο κανένα..... πεταμένο πεννηνταράκι!

Ο Μπενουά ποτέ δεν ξεσυνεριζόταν τα παιδιά για την αμάθειά τους. Αντίθετα μάλιστα τα συνέτρεχε και πάσκιζε να τα δασκαλεύει. Με τα ακροδάχτυλα χαίδεψε το κοκοράκι των μαλλιών του και άρχισε να εξιστορεί.

-Μεσούντος του πολέμου περετούσα στην αεροπορία όπου με είχανε τοποθετήσει, εθελοντικά εξυπακούεται, στην ομάδα της αγγαρίας, καθότι τους τρελούς, μπαρντόν τους ανειδίκευτους ήθελα να πω- κοιτάξε βλοσυρά γύρω του μήπως γελούσε κανείς με τη γκάφα του- δεν τους ανεβάζανε ποτές σε αεροπλάνο.... Αεροπλάνα, κάγχασε η Ερατώ, που δεν την πολυένοιαζε, γιατί ... τα είχε φάει τα ψωμιά της!

Η ομήγυρη γέλασε συγκρατημένα, ενώ ο Μπενουά έδειξε αυτοσυγκράτηση προς τιμή του!

-Όμως κάποιος αλεξιπτωτιστής αρρώστησε ξαφνικά και ο σμηναγός της βάσης διέταξε έμενα να τον αντικαταστήσω...

-Έχει βλέπεις και η αεροπορία μας τα τρωτά της, παρενέβη η Κλειώ, σαν να το γύρευε κι αυτήνής ο οργανισμός της. Το αντιπαρήλθε και τούτο ο Μπενουά ως μη λεχθέν και συνέχισε:

Επανδρώσαμε λοιπόν το αεροσκάφος, είκοσι άτομα το σύνολον, όλοι «εν πλήρη πολεμική εξαρτήσε». Φορέσαμε τα αλεξιπτωτά μας και απογειωθήκαμε με προορισμό την Κρήτη. Φτάνοντας πάνω απ' τον Ομαλό ο επικεφαλής διέταξε:-Θα πέσετε και θα πλήξετε τον εχθρόν εκ των νώτων. Ένας- ένας τότε οι συνάδελφοι αρχινήσανε να πηδάνε από την άτρακτο. Όταν έφτασε η δική μου σειρά δείλιασα προς στιγμήν, αλλά με τη βοήθεια ισχυρού λακτίσματος βρέθηκε στο κενό. Άρχισε η πτώση μου και καθώς έβλεπα τη γη να με πλησιάζει ιλιγγιωδώς, προσπάθησα ν' ανοίξει το αλεξιπτωτο τραβώντας τον κρίκο. Το αλεξιπτωτο όμως δεν άνοιγε!

-Αϊ Δημήτρη, Μυροβλύτη, τσίριξαν μεμιάς οι γυναίκες και κάποια έτρεξε ν ανοίξει το παράθυρο ..... Η μόνη που δεν έδειχνε ν' ανησυχεί ήτανε η Ερνούλα, καθότι ορθολογικά σκεπτόμενη μπορούσε να φανταστεί την συνέχεια εφόσον ο Μπενουά βρισκότανε μπροστά της.

Όσο ο Μπενουά έπεφτε προς τη Γη τόσο η αδρεναλίνη όλων ανέβαινε στα ύψη!

-Αποπειράθηκα τότες ν' ανοίξω το εφεδρικό αλεξίπτωτο. Όμως εις μάτην! Αυτομάτως έστρεψα το χέρι πίσω στην πλάτη μου και με φρίκη διαπίστωσα, πως αντί για αλεξίπτωτο, κάποιος για να γελάσει προφανώς, μου είχε τοποθετήσει .... Ένα φορητό ράντζο εκστρατείας!

-Παλικάρι μου, θα μπορούσε ο άνεμος να σε παεί.... Στα βουνά!

- Αποκλείεται θείτσα. Η τρέλα ...δεν πάει ποτέ στα βουνά ! Η Ζία, που διάβαζε εμβριθώς πολεμικά αναγνώσματα είχε εντυπωσιαστεί με όλα τούτα.

-Αχ μακάρι, σκέφτηκε, να ήτανε και ο Θράσος της ένας τέτοιος ήρωας! Η ίδια συνταυτιζότανε με τον Μπενουά εκείνη τη στιγμή και σφοδρά 'πεθυμούσε να βρισκότανε στη θέση του παρά την προχωρημένη της εγκυμοσύνη.

- Η κάθοδος συνεχιζότανε. Έφτασα στα διακόσια μέτρα πάνω απ' το έδαφος και σε λίγο στα εκατό. Ίσαμε κείνη τη στιγμή γνώριζα πως η Γης κινείται εκ δυσμών προς ανατολάς, όμως, έστω και όψιμα, μάθαινα ότι κινείται ... εκ των κάτω προς τα άνω!

Οι ακροάτριές του ασυναίσθητα άρχισαν να φράζουν τα αφτιά τους με τα δάχτυλα, για να μην ακούσουνε.... Το γδούπο!

-Πρόκανε Χριστέ μου, σώστονα Παναγία μου!

-Βρέθηκα στα πενήντα μέτρα απ το έδαφος...

-Άχουουου, πέφτω απ τα σύννεφα, Αϊ Χριστόφορέ μου...

-Δεν πέφτεις εσύ κυρά μου, εγώ πέφτω, διαμαρτυρήθηκε έντονα ο Φρανσουά και συνέχισε:

-Στα τριάντα...

-Οϊ . Οϊ το καφερό!

-Στα είκοσι...

-Βάϊ !

-Αλιά στον αίτιο, αλιά στον αίτιο, σκούξανε οι γυναίκες και πήρανε όρκο εκδίκησης.

-Στα τρία μέτρα και δέκα εκατοστά...

-Τότες τι γένηκε τότες, αρώτηξε η Θάλεια, προτού δώκουνε να μυρίσει αιθέρα.

-Ε, τότες κατάλαβα πως δεν υπήρχε κανένας πλέον κίνδυνος, γιατί ήμουνα πολύ κοντά στο έδαφος και έτσι αποφάσισα ...να πηδήξω!

Από τον κόσμο των φυτικών ειδών

Π Ε Ρ Ι Κ Α Ν Ν Α Β Ε Ω Σ

Γεωργίου Π. Σαρλή

Καθηγητή Πανεπιστημίου

«νούσων φύσιες ιατροί»

Ιπποκράτης (Επιδημίες, 6,5)

Η κάνναβη είναι δικότυλο φυτικό είδος και ανήκει στο μονοτυπικό γένος *Cannabis* της οικογένειας Cannabaceae. Η *Cannabis sativa* L., κν. κάνναβη ή καλλιεργούμενη ή κοινή, κανναβούρι, γαλλ. ranvre cultivate, αγγλ. hemp, με αριθμό χρωματοσωμάτων $2n=20$, είναι φυτό ετήσιο, ποώδες, κλωστικό, ελαιοδοτικό, κατά κανόνα δίοικο και πρωτανδρικό.

Ωστόσο η καλούμενη από τους παλαιότερους Βοτανικούς «ινδική» κάνναβη (*Cannabis indica* L. ή *Cannabis sativa* L. var. *indica* Lam.), δεν εμφανίζει σταθερές και σαφείς μορφολογικές διαφορές από το βασικό είδος *Cannabis sativa*, γεγονός διεθνώς αναγνωρισμένο, αλλά και επιβεβαιωμένο από τις έρευνες των Πανεπιστημίων Θεσσαλονίκης, Αθηνών και Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Επίσης, έχει διαπιστωθεί ότι όλοι οι τύποι καννάβεως ακόμη και αυτή που καλείται «κλωστική», παρέχουν υπό κατάλληλες προϋποθέσεις δραστικά ψυχοενεργά συστατικά, η ποσότητα και η ποιότητα των οποίων εξαρτώνται από την προέλευση του σπέρματος (σπόρου), το βαθμό ωρίμασης του φυτού, το τμήμα του φυτού που χρησιμοποιείται και από τις τοπικές κλιματικές, αλλά και καλλιεργητικές συνθήκες (Σαρλής, 1990). Εκτός όμως

του είδους της καλλιεργούμενης καννάβεως, σε περιοχές της ΝΑ. Ρωσίας απαντάται και η *Cannabis ruderalis* Janisch, η οποία σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, στερείται ψυχοενεργών συστατικών.

Η κάνναβη είναι ιθαγενές φυτό της κεντρικής Ασίας και των Ινδιών, που όλα τα προϊόντα της και τα παράγωγά τους χρησιμοποιούνται παγκοσμίως ευρύτατα, πάνω από δύο χιλιάδες χρόνια. Οι αρχαίοι μάλιστα Κινέζοι συγγραφείς είχαν μνημονεύσει την καλλιέργειά της και τη χρησιμοποίησή της ως υλικό ύφανσης, όπως και η κινεζική ιατρική την είχε ενσωματώσει στα θεραπευτικά της μέσα. Επίσης, οι μουσουλμανικοί λαοί ανέκαθεν την χρησιμοποιούσαν στις κοινωνικά αποδεκτές τελετουργίες τους, αλλά και στην παρασκευή ερωτικών μιγμάτων και μαγικών φίλτρων.

Στην Ευρώπη μεταφέρθηκε μετά από πολλά χρόνια και αποδεδειγμένα κατά το 12^ο αι., ενώ υπάρχουν ενδείξεις ότι ήταν γνωστή στους Ευρωπαίους πολύ παλαιότερα και μάλιστα από τον 7^ο π.Χ. αιώνα.

Η καλλιέργειά της στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Ηλεία, αναφέρεται για πρώτη φορά από τον Πausανία, αν και η κάνναβη ήταν προγενέστερα γνωστή ως ήμερη κάνναβη, όπως την αναφέρει ο Διοσκουρίδης (3, 155). Την καλλιεργούσαν δε ευρέως μέχρι τη δεκαετία του 1950, που άρχισε διεθνώς να εγκαταλείπεται, για τις κλωστικές της ίνες που τις χρησιμοποιούσαν στην κατασκευή σχοινιών, σπάγκων, διχτυών, χονδρών υφασμάτων (λινάτσες, κανναβάτσα) και για το «καννάβι» των υδραυλικών, το οποίο χρησιμοποιούν κατά τη σύνδεση των σωλήνων υδρεύσεως. Επίσης, για τους καρπούς της (*Fructus Cannabis*), δηλαδή το γνωστό «κανναβούρι» που χρησιμοποιείται ως τροφή των ωδικών πτηνών και περιέχει 25-36% αποξηραντικό έλαιο και φυλλοκινόνη. Το έλαιο λαμβάνεται μετά από έκθλιψη και χρησιμοποιείται στη σαπωνοποιία, κοσμητική, χρωματουργία και στην κατασκευή βερνικιών, όπως και οι πλακούντες που παραμένουν χρησιμεύουν στη διατροφή των ζώων. Ακόμη, οι ίνες της καννάβεως χρησιμοποιούνται στη χαρτοβιομηχανία, στην αυτοκινητοβιομηχανία, στην κατασκευή υλικών μονώσεων, οικοδομών, ο πολτός της στην παραγωγή καύσιμης βιομάζας, καθώς και η εντεριώνη των στελεχών της στις ζωικές στρωμές. Επί πλέον τα τελευταία χρόνια προωθούνται τόσο τα σημαντικής διατροφικής αξίας προϊόντα των καρπών της (έλαιο, πρωτεΐνη κ.ά.) όσον και η καλλιέργειά της, ώστε να συμπεριληφθεί στις ενεργειακές φυτείες.

Εαρινό φυτό η κάνναβη, απαντάται αυτοφυές σε περιοχές της ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και ανθίζει Αύγουστο-Οκτώβριο. Είναι ταχείας αναπτύξεως φθάνοντας στο ύψος των 2-4 και πλέον μέτρων, προσαρμόζεται σε όλα τα εδάφη και είναι ανθεκτικό στις προσβολές εχθρών και ασθενειών.

Διακρίνεται για την πασσαλώδη κύρια ρίζα του, το όρθιο και ισχυρό στέλεχός του που συχνά διακλαδίζεται, τα κατά φόβη άνθη της αρσενικής ταξιανθίας και τα κατά σταχυόμορφη δέσμη άνθη της θηλυκής (κν. φούντα). Ακόμη, από τον καρπό του (παλαιά εδεστίνη) που είναι περίπου

σφαιρικό, λείο, σκληρό, εύθραυστο και ανοικτού καστανού χρώματος αχάινιο, το οποίο περιέχει ένα έμβρυο και σπανίως δύο ή τρία του ίδιου ή διαφορετικού φύλου.

Φέρει φύλλα σύνθετα από 5-11 άνισα, επιμήκη και οδοντωτά φυλλάρια που εκφύονται ακτινωτά από το ανώτερο άκρο του μίσχου. Άλλα είδη φύλλων είναι τα παράφυλλα, οι κολεοί και τα βράκτια φύλλα, όπου στα δύο τελευταία αναπτύσσονται τρίχες που διακρίνονται σε κυστολιθικές, επικαλυπτικές και αδενώδεις.

Οι αδενώδεις τρίχες ή ρητινοφόροι αδένες εμφανίζονται με την έναρξη της ανθήσεως στην κάτω επιφάνεια των βρακτίων φύλλων, στους κολεούς και σε μικρό αριθμό στα σέπαλα των αρσενικών ανθέων. Αυξάνουν σε αριθμό και μέγεθος εφόσον το φυτό προχωρεί προς την ωρίμαση και εκκρίνουν δραστική ρητίνη, που αποτελεί την ευφορική ουσία και καλείται στις μεν χώρες της Ανατολής *Haschisch* (χασίς) στο δε Νέο Κόσμο με το μεξικανικό όνομα *Marihuana* (μαριχουάνα), στην οποία όμως περιέχονται και τρίμματα φυτικών τμημάτων.

Οι δρόγες αυτές ανέκαθεν αποτελούσαν εμπορικά είδη καννάβεως που κυκλοφορούσαν στους κύκλους των χρηστών, όπως στο κοντινό παρελθόν, εκτός των συνθετικών παραισθησιογόνων ουσιών, το πυκνό πολύ δραστικό παρασκεύασμα, γνωστό με την ονομασία «χασισέλαιο» και τα προϊόντα της υδροπονικής καλλιέργειας καννάβεως (*skunk*).

Προς αντιμετώπιση της παράνομης διακινήσεως όλων αυτών, η ελληνική νομοθεσία, ήδη από το 1920, είχε απαγορεύσει και ποινικοποιήσει τη λαθραία καλλιέργεια, κατοχή, χρήση και την εμπορία της καλουμένης τότε ινδικής καννάβεως. Και τούτο επειδή η χρήση της δρόγης της καννάβεως (*Herba Cannabis indicae*) και των υποπροϊόντων της επιδρούν διεγερτικά και προξενούν παροδικές μεταβολές στο επίπεδο της νοητικής σφαίρας, του συναισθήματος και της συμπεριφοράς του χρήστη.

Κατωτέρω γίνεται μνεία των αποδεκτών επιστημονικών γνώσεων για την κάνναβη, καθώς και της μακρόχρονης επί της βιολογίας του φυτού εμπειρίας μας:

1. Στην κάνναβη ανήκει ένα μόνο φυτικό είδος που έχει τα αρσενικά και θηλυκά άνθη σε διαφορετικά φυτά, με το μοναδικό επιστημονικό όνομα *Cannabis sativa* L. (L.=Linnaeus).
2. Οι καρποί των θηλυκών φυτών καννάβεως, κοινώς κανναβούρι, δεν περιέχουν τη δραστική ψυχοτρόπο ουσία, οπότε δεν ανήκουν στα «ναρκωτικά».
3. Νεαρά φυτάρια (αρτίβλαστα) καννάβεως είναι αδύνατον να προσδιοριστούν επακριβώς, επειδή ομοιάζουν με τα νεαρά φυτά των ειδών *Tagetes patula* (κν. κατηφές) και *Tanacetum cinerariaefolium* (κν. πύρεθρο) που ανήκουν αμφότερα στην οικογένεια των Συνθέτων (*Asteraceae*).
4. Από σπέρματα καννάβεως που έχουν σπαρθεί, θεωρητικά θα προέλθουν νέα φυτά κατά 50% περίπου αρσενικά με ελαχίστη

δραστική ουσία χασίς και κατά 50% περίπου θηλυκά, στα οποία η ψυχοτρόπος ουσία παράγεται προοδευτικά από την εποχή της ανθήσεως μέχρι την πλήρη ωρίμαση των καρπών.

5. Τα σπέρματα μικρού μεγέθους που είναι ανατολικής προελεύσεως (Αιγύπτου, Ινδιών, Κίνας κ.ά.) κατά κανόνα παρέχουν, κάτω από όμοιες οικολογικές συνθήκες φυτά με άφθονη ψυχοτρόπο ουσία και καλής ποιότητας. Αντίθετα τα μεγάλου μεγέθους που προέρχονται από περιοχές ψυχρότερου και υγρότερου κλίματος (Ευρώπη), όπου η κάνναβη καλλιεργείται ως καλλωπιστικό φυτό, παρέχουν φυτά φτωχά σε δραστική ουσία χασίς. Αλλά και οι μόνοικες ποικιλίες συνήθως έχουν μικρότερο μέγεθος σπερμάτων από τις δίοικες.
6. Φυτά καννάβεως με έντονη οσμή της δρόγης, σκοτεινό πράσινο χρώμα του νωπού φυλλώματος και με συμπαγή ταξιανθία παρέχουν κατά κανόνα ένδειξη παρουσίας άφθονης ευφορικής ουσίας. Αντιθέτως, το ανοικτό πράσινο χρώμα και η ελαφριά οσμή της ώριμης δρόγης, όπως συμβαίνει με καλλιέργειες καννάβεως σε ψυχρό κλίμα, δηλώνουν μικρή περιεκτικότητα ευφορικής ουσίας.
7. Ρητινοφόρους αδένες διαθέτουν όλα τα φυτά καννάβεως, αλλά η ποσότητα της δραστικής ουσίας χασίς που πρόκειται να παραχθεί εξαρτάται από την πυκνότητα, το μέγεθος και την ωριμότητά τους.
8. Από τους ρητινοφόρους αδένες των αρσενικών φυτών, επειδή είναι ελάχιστοι και τα φυτά είναι πρωτανδρικά, δηλαδή κατά την έναρξη της ανθήσεως των θηλυκών φυτών αυτά έχουν απανθίσει και είναι ξερά, θεωρείται πρακτικά αδύνατη η παραλαβή της δραστικής ουσίας.
9. Από το 1903 μέχρι τώρα στη ρητίνη της καννάβεως έχουν ανιχνευθεί και έχουν απομονωθεί περισσότερα από πενήντα κανναβιοειδή (κανναβινόλη, κανναβιγερόλη, κανναβιδιόλη κ.ά.), τα οποία αποτελούν τους δευτερογενείς μεταβολίτες του τελικού φορέα της δραστικής ουσίας που έχει ευρέως μελετηθεί και είναι η Δ9-τετραϋδροκανναβινόλη (Tetrahydrocannabinol, εφεξής THC). Επίσης, τελευταία μελετάται και η κανναβιδιόλη (Cannabidiol, CBD) που διακρίνεται για τη φαρμακευτική της δράση.
10. Η ανίχνευση και ταυτοποίηση της THC επιτυγχάνεται με χημικές και φυσικοχημικές μεθόδους. Από αυτές η πλέον αναμφισβήτητη είναι το Test Fast Blue BB, σύμφωνα με την απόφαση του Ο.Η.Ε., που ελήφθη το 1987 στο Διεθνές Συνέδριο της Βιέννης για τα ναρκωτικά.
11. Η κάνναβη, με τη παροχή πλήθους αξιοποιήσιμων παραγώγων, δύναται να περιορίσει το μη φιλικό προς το περιβάλλον πολυμερές συνθετικό υλικό που έχει καταπνίξει τον πλανήτη, καθώς και να αντικαταστήσει τα υλικά κατασκευών που προέρχονται από την ξύλευση των δασών. Ομοίως να συμβάλλει, λόγω αυξημένης παραγωγής βιομάζας, στην φυτοεξυγίανση ρυπασμένων με βαρέα μέταλλα εδαφών και να χρησιμοποιηθεί στις αμειψισπορές, αφού τα

φυτά μιας πυκνής σποράς καταπνίγουν τα ζιζάνια που δύσκολα εξοντώνονται με άλλα μέσα.

Ωστόσο, ενώ η καλλιέργεια της καννάβεως για παραγωγή χασίς είχε σχεδόν παγκοσμίως απαγορευθεί, εντούτοις διεξάγεται λαθραία ακόμη και σήμερα σε πολλές χώρες. Στη χώρα μας η νομοθεσία που την διέπει είναι επαρκής και αυστηρή, αλλά πάντοτε εφευρίσκονταν τεχνάσματα, που κυρίως αφορούσαν στην κοινή ονομασία του φυτού και στον σκοπό της χρήσεως της ευφορικής ουσίας, που διευκόλυναν τον κάθε συνήγορο να προσπαθήσει να μη δημιουργηθεί σαφής δικανική πεποίθηση στον δικαστή και πιθανόν να ωφεληθεί ο υπόδικος.

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1970, οι Η.Π.Α. αποποινικοποίησαν την κάνναβη και ακολούθησαν διάφορες ευρωπαϊκές χώρες με ποικίλες ρυθμίσεις των σχετικών τους νόμων. Αλλά και στη χώρα μας πριν από αρκετές δεκαετίες άρχισε η διεκδίκηση της αποποινικοποίησης της χρήσεως της καννάβεως και της ανοχής στην αυτοκαλλιέργεια για προσωπική χρήση.

Έτσι ιδρύθηκαν Λέσχες Καννάβεως, η επιχείρηση KannaBio, διοργανώθηκαν συγκεντρώσεις, Γιορτές Καννάβεως, κυκλοφόρησαν επώνυμα περιοδικά, λειτούργησαν το δίκτυο «Το καννάβι» και τα Kannabishops, αξιωματούχοι υποστήριξαν την επί του θέματος άποψή τους κ.ά. Επίσης, οι ελληνικοί σύλλογοι χρόνιων νοσημάτων επιζητούσαν την νομιμοποίηση της χρήσεως της καννάβεως για ιατρικούς λόγους. Σύμφωνα όμως με επιστημονική έρευνα στις Η.Π.Α., θεραπεία με δρόγη καννάβεως διαπιστώθηκε μόνο σε όσους είχαν υποβληθεί σε αντικαρκινική χημειοθεραπεία, στους βασανιζόμενους από χρόνιους πόνους και σε εκείνους που έπασχαν από πολλαπλή σκλήρυνση.

Το 1990 η Ευρωπαϊκή Ένωση με την οδηγία 1308/1990 άρχισε να επιδοτεί την καλλιέργεια της κλωστικής καννάβεως στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης, με νέες παραγωγικές ποικιλίες και με επιτρεπόμενη μικρότερη του 0,2% της THC περιεκτικότητα. Οπότε στη χώρα μας, που υπάρχει τώρα στροφή στις εναλλακτικές καλλιέργειες, είναι πλέον επιλέξιμη και η καλλιέργεια της καννάβεως, αν και από το 2013 υπήρχε ο σχετικός νόμος. Τοιουτοτρόπως, η κλωστική κάνναβη παρέχει την ευκαιρία να υπάρξει έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον, που θα λειτουργήσει ευεργετικά για την οικονομία και το κράτος, εφόσον λυθούν θέματα που ανάγονται στη φορολογική νομοθεσία και στη χρηματοδότηση.

Στο πλαίσιο λοιπόν της εναρμονίσεως του Εθνικού Δικαίου με το κοινοτικό δίκαιο, υπογράφηκε η ΚΥΑ 1750/39224/31-3-2016 (ΦΕΚ/Β/929/6-4-2016) με την οποία επιτρέπεται η καλλιέργεια της κλωστικής καννάβεως στη χώρα μας με την επιτρεπόμενη σε THC περιεκτικότητα και στα πανεπιστημιακά ιδρύματα για ερευνητικούς – πειραματικούς σκοπούς, χωρίς να προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Την αρμοδιότητα της όλης διαδικασίας ανέλαβε ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός – ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛ.Γ.Ο. – ΔΗΜΗΤΡΑ), ο οποίος θα πρέπει να αξιολογήσει τις ποικιλίες που είναι εγγεγραμμένες στον Κοινοτικό Κατάλογο στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της χώρας, να δημιουργήσει οδηγό καλλιέργειας ποικιλιών του φυτού και να εκπαιδεύσει τους ελεγκτές που θα πραγματοποιούν τη συλλογή των δειγμάτων.

ΟΜΩΣ πρέπει να θεωρηθούν επιβεβλημένα και τα κατωτέρω σημαντικά:

1. Κατάργηση όλων των μέχρι σήμερα κοινών ονομασιών της *Cannabis sativa* L. και καθιέρωση για όλες τις χρήσεις της την κοινή ονομασία στα ελληνικά “κλωστική”, που άλλωστε εκφράζει πλήρως και την κύρια ιδιότητά της.
2. Αποφυγή χορηγήσεως αδειών καλλιέργειας κλωστικής καννάβεως για ιατρικούς σκοπούς σε όλη την ελληνική επικράτεια. Μόνο σε περιοχές άνω του γεωγραφικού μήκους των 40° 16' 18' ', όπου με τις νέες μόνοικες ή μη ποικιλίες θα είναι εφικτό το όριο της THC που η Ε.Ε. επιτρέπει και
3. Τακτικός, ενδεδειγμένος και αυστηρός έλεγχος των κανναβοκαλλιεργειών από άτομα με άρτια γεωπονική κατάρτιση και αμερόληπτα, επειδή το ύψος των στελεχών των φυτών τους δύνανται να καλύπτει τα έχοντα παρεισφρήσει θήλεα φυτά καννάβεως, από τα οποία θα αποληφθούν κρυφά οι φέρουσες τη δραστική ρητίνη ταξιανθίες τους.

Τέλος από τα ανωτέρω επισημαίνεται, ότι η κλωστική κάνναβη είναι ένα ακόμη χρήσιμο φυτικό είδος της παγκόσμιας χλωρίδας. Πιστεύεται μάλιστα ότι στο κοντινό μέλλον, με την πρόσφατη επαναφορά της καλλιέργειάς της, οι ίνες της να χρησιμοποιούνται, αξιοποιώντας και τις δυνατότητες της νανοτεχνολογίας, στην ανάπτυξη συνθέτων υλικών χαμηλού κόστους και υψηλότερης αποδόσεως. Επίσης, οι συνεχιζόμενες έρευνες στα συστατικά της ευφορικής της ουσίας να παράξουν πεδία αναπτύξεως φαρμακευτικών ουσιών για τη θεραπεία ποικίλων σοβαρών νοσημάτων. Ακόμη, αναμένεται η συνετή και σύννομη διαχείριση των επιδοτούμενων κανναβοκαλλιεργειών ώστε, τουλάχιστον στη χώρα μας, να τερματιστεί η επί πολλά χρόνια σύγχυση μεταξύ δικαιοσύνης και ατόμων που παραβαίνουν τους περί καννάβεως ισχύοντες νόμους.

Δυστυχώς όμως ο άνθρωπος από αρχαιότατους χρόνους επέλεξε να χρησιμοποιεί και την ευφορική ουσία, με την οποία πιθανόν η Δημιουργία όπλισε την κάνναβη για να αντιμετωπίζει τους εξωτερικούς εχθρούς. Εθιστική, παράνομη ή μη συνεχίζεται η χρήση της που τελικά αποβαίνει εις βάρος της υγείας του, αλλά και ολόκληρης της κοινωνίας.

Της κοινωνίας, την οποία επιθυμούμε νομοταγή, νηφάλια, υγιή, παραγωγική, όπου ενώ αντιλαμβανόμαστε, γνωρίζοντας τις δυνάμεις των φυτικών ειδών, πως μας προσφέρουν απλόχερα τη βοήθειά τους, εντούτοις τους στερούμε τον πρέποντα σεβασμό.

Φύλλο κλωστικής καννάβεως

Φύλλο κλωστικής καννάβεως

ΑΘΗΝΑ, ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΒΙΒΛΙΟΥ

Κείμενο από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Η Αθήνα ανακηρύχθηκε από την UNESCO Παγκόσμια Πρωτεύουσα του Βιβλίου για το έτος 2018, διότι ήταν στην αρχαιότητα (5^{ος} αι. π.Χ.) η πρώτη πόλη του κόσμου με βιβλιοθήκες (ιδιωτικές), όπως το Λύκειο του Αριστοτέλους, το Γυμνάσιο (στο Κυνοσάργες) και άλλες απλών ιδιωτών με συλλογές κυλίνδρων (βιβλίων).

Κατά τον Hörner το κεντρικό κτίριο της Ακαδημίας Πλάτωνος ήταν βιβλιοθήκη. Επί Ρωμαϊοκρατίας δημιουργήθηκαν δημόσιες βιβλιοθήκες, όπως αυτή του φιλέλληνα ευεργέτη αυτοκράτορα Αδριανού (2^{ος} αι. π.Χ.) και η βιβλιοθήκη του Τίτου Φλάβιου Πανταίνου (100 μ.Χ.) στην Αρχαία Αγορά, δίπλα στη Στοά του Αττάλου. Υπάρχει μαρμάρινη πλάκα όπου αναγράφεται ο κανονισμός της βιβλιοθήκης του Πανταίνου, δηλαδή το ωράριο και η απαγόρευση εξαγωγής οποιουδήποτε βιβλίου από την βιβλιοθήκη (Μουσείο Αρχαίας Αγοράς – Στοά Αττάλου).

2018 ΕΤΟΣ ΧΑΛΕΠΑ

Το έτος 2018 κηρύχθηκε από την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Λυδία Κονιόρδου (22/12/2017) έτος Χαλεπά, προς τιμήν του «Έλληνα Μιχαήλ Αγγέλου», του σημαντικότερου γλύπτη της νεότερης Ελλάδας.

Τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του ΕΤΟΥΣ ΧΑΛΕΠΑ (2018) διοργανώνει το Πνευματικό Κέντρο Πανόρμου ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΧΑΛΕΠΑΣ του δήμου Τήνου, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και θα λάβουν χώρα στην Τήνο, τη Σύρο, τη Χίο, τα Ιωάννινα και την Αθήνα.

160 ΧΡΟΝΙΑ

MADE IN GREECE, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ – ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Κείμενο – φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Ένα χρόνο μετά την πετυχημένη έκθεση GR 80s το πολυδύναμο πολιτιστικό κέντρο του Δήμου Αθηναίων «Τεχνόπολη – Βιομηχανικό Μουσείο Φωταερίου» (Πειραιώς 100), στα αναπαλαιωμένα κτίρια του Εργοστασίου Φωταερίου 1857–1985, (κτίρια Μηχανουργείου – Αποθήκη), παρουσιάζει την έκθεση «160 χρόνια MADE IN GREECE, βιομηχανία, πρωτοπορία, καινοτομία» (18 Ιανουαρίου – 25 Μαρτίου 2018). Πρόκειται για μία πολύχρωμη, συναρπαστική έκθεση με αναφορά στο παρελθόν, το παρόν και το μέλλον της ελληνικής βιομηχανίας (από το 1860 έως σήμερα), με μηχανήματα, πρώτες ύλες, φωτογραφίες, διαφημίσεις, έγγραφα, διαδραστικά παιχνίδια, πλούσιο οπτικο-ακουστικό υλικό, προϊόντα. Παράλληλες εκδηλώσεις, διοργανώνονται από τον κόμβο καινοτομίας – επιχειρηματικότητας της Τεχνόπολης INNOVATHENS (συζητήσεις, workshops, οικονομίας-καινοτομίας), ξεναγήσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα και εικαστικά εργαστήρια για παιδιά.

Σε τρεις ενότητες, παρουσιάζονται 8 κλάδοι της ελληνικής βιομηχανίας (μετάλλου, χημικών, οικοδομικών υλικών και υλών, ενέργειας, τροφίμων – ποτών, κλωστοϋφαντουργίας – ένδυσης, καπνού, επίπλου) και

περίπου 100 βιομηχανίες, ενεργές και μη.

Η επιστημονική επιμέλεια είναι της γνωστής καθηγήτριας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ. Χριστίνας Αγριαντώνη, η οποία υπήρξε βασικός συντελεστής της έκδοσης του Ιστορικού Οδοιπορικού Ερμούπολη – Σύρος, των εκδόσεων Ολκός, Αθήνα 2000 (ΔΕΑΕ) και παράλληλα ετοιμάζει το νέο της βιβλίο για τα εργοστάσια της Ερμούπολης, που θα εκδοθεί εντός του 2019. Η ιστορική έρευνα έγινε από τον Γιάννη Στογιαννίδη. Χορηγοί της έκθεσης είναι οκτώ βιομηχανίες και μία εταιρία.

Η ιστορική αναφορά ξεκινά από τα πρώτα βήματα της ελληνικής βιομηχανίας (1860), όταν στον Πειραιά και την Ερμούπολη ιδρύονται ατμόμυλοι και τα πρώτα μηχανουργεία. Η βυρσοδεψία στη Σύρο απογειώνεται ... Ιδρύονται εκκοκκιστήρια και νηματουργεία στη Λιβαδειά και τον Πειραιά. Η αστικοποίηση επιταχύνεται ... υαλουργεία, χρωματοποιεία, σχοινοποιεία, κ.ά. στα υπό διαμόρφωση βιομηχανικά κέντρα του Πειραιά και της Ερμούπολης ... Πρώτες μεταλλουργικές μονάδες στη Μήλο (θειωρυχεία, 1862) και στο Λαύριο (αργυρούχος μόλυβδος, 1865) ... 1867 Σύσταση ταμείου Οδοποιίας, 1893 χρεωκοπία ελληνικού κράτους επί κυβερνήσεως Τρικούπη ... 1895 εισαγωγή τηλεφώνου στην Ελλάδα ... 1898 Μεγάλη Ελληνική Ηλεκτρική Εταιρεία ... 1918 Ίδρυση ΓΣΕΕ ... 1919 Υπογραφή πρώτης Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας για το 8ωρο στις βιομηχανίες ... 1920 πρώτη συστηματική απογραφή βιοτεχνιών – βιομηχανιών (33.811 μονάδες) ... 1931 Ίδρυση Οργανισμού Βάμβακος ... 1937 Έναρξη λειτουργίας ΙΚΑ ... 1944 Συμφωνία Bretton – Woods, μόνο το δολάριο είναι μετατρέψιμο σε χρυσό ... 1947 Σύσταση – συμφωνία της GATT για απελευθέρωση διεθνούς εμπορίου από δασμούς – περιοριστικά μέτρα ... 1957 Αριστείδης Ωνάσης αγοράζει κρατική εταιρεία αερομεταφορών, ίδρυση Ολυμπιακής Αεροπορίας, 1958 εξαγορά ναυπηγείων Σκαρामαγκά από Σταύρο Νιάρχο ... 1961 ίδρυση ΟΓΑ ... 1964 ίδρυση ΕΤΒΑ ...

Από τις πρώτες βιομηχανίες που παρουσιάζονται αναλυτικά είναι το Νεώριο Σύρου, το οποίο δημιουργείται το 1860, από την Εταιρεία Ελληνικής Ατμοπλοΐας. Είναι η πρώτη και μοναδική για την εποχή μονάδα ναυπήγησης και επισκευής ατμόπλοιων στη χώρα ... κατασκευάζει μηχανές, αντλίες, λέβητες, πιεστήρια ... Το 1898 ιδρύεται η Νεώριον και Μηχανουργεία Σύρου ... Το 1938 η εγκατάσταση κλείνει ... Λειτουργεί ξανά την δεκαετία του 1950, με πλωτή δεξαμενή από τη Γερμανία. Το 1968 ... οι αδελφοί Γουλανδρή αναλαμβάνουν το ναυπηγείο και ενσωματώνουν σε αυτό τη μονάδα παραγωγής ηλεκτρικών αυτοκινήτων ΕΝΦΙΑΝΤ ... εκσυγχρονίζεται και αποκτά δύο πλωτές δεξαμενές. Στα 1972–75 η ΕΝΦΙΑΝΤ – ΝΕΩΡΙΟ κατασκευάζει εκατοντάδες αυτοκίνητα, που εξάγονται όλα στη Μεγάλη Βρετανία και έπειτα διακόπτει. Η οικογένεια Γουλανδρή αποχωρεί το 1979. Το Νεώριο περνά στον έλεγχο του Δημοσίου. Το 1994 αγοράζεται από τον Όμιλο Ταβουλάρη, στον οποίον ανήκουν και τα Ναυπηγεία Ελευσίνας. Σήμερα, το Νεώριο της Σύρου αντιμετωπίζει και πάλι

μεγάλες δυσκολίες... Το προσωπικό σε αριθμούς: (1880) 150 άτομα, (γύρω στο 1900) 200-400 άτομα, (δεκαετία 1970) 1.200 άτομα.

Το πρώτο ηλεκτρικό αυτοκίνητο γραμμής παραγωγής ENFIELD 8000, δεσπόζει στην αίθουσα βιομηχανιών μετάλλου, δίπλα στα εμαγιέ σκεύη της Ελληνικής Βιομηχανικής Εταιρείας Εμαγιέ της Κέας (1927–1957). Πιο πέρα το θρυλικό ψυγείο ΙΖΟΛΑ και οι αλουμινένιες κατσαρόλες της ΜΕΤΚΑ (Μυτιληναίος). Στις επόμενες αίθουσες, τα μπισκότα ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, δίπλα στη διαφήμιση της ΜΙΣΚΟ με τον Ακάκιο και τα ξυλάκια παγωτών της ΕΒΓΑ, που είχαν επάνω τους γραμμένα σύντομα ανέκδοτα! Τα περίφημα παπούτσια ΕΛΒΙΕΛΑ ποζάρουν μαζί με το ψάθινο καπέλλο ΠΙΛ-ΠΟΥΛ και οι σειρές τσιγάρων ΚΑΡΕΛΙΑ-ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ, δίπλα στις μοναδικές «μωσαϊκές πλάκες» των «Εν Αθήναις και Πειραιεί Εργοστασίων του Ευσταθίου Δηλαβέρη, ιδρυθέντων τω 1888», οι οποίες κοσμούν τα νεοκλασσικά αρχοντικά της Σύρου.

Στην αίθουσα των μεγάλων χορηγών της έκθεσης παρουσιάζεται σε βίντεο η πόντιση των τριπολικών υποβρύχιων καλωδίων FULGOR της ΒΙΟΧΑΛΚΟ και η ολοκλήρωση της Α' Φάσης καλωδιακής σύνδεσης των Κυκλάδων με το ηπειρωτικό δίκτυο της ΔΕΗ. Υλοποιήθηκε ένα έργο που συζητιόταν επί 15 χρόνια. Το ΚΥΤ Λαυρίου, το οποίο χρησιμοποιεί μονάδα ηλεκτροπαραγωγής τεχνολογίας CCGTS (τουρμπίνα κύκλου φυσικού αερίου, που παρέχει φθηνότερη και καθαρότερη ενέργεια), διακινεί υπό την ευθύνη του ΑΔΜΗΕ ηλεκτρική ενέργεια ισχύος 170MW, προς τις Κυκλάδες, προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες τους για τα επόμενα 30-40 χρόνια.

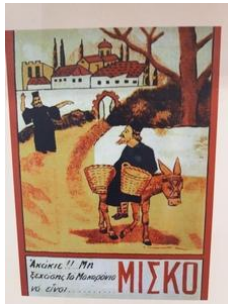
Η σύνδεση της Σύρου με το Λαύριο έχει μήκος 108 χλμ. Η σύνδεση της Σύρου με τη βόρεια Τήνο είναι μήκους 33 χλμ., με την Μύκονο 35 χλμ. και με την Πάρο 46 χλμ. Η ηλεκτρίση των καλωδίων έγινε τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2018 και είναι ήδη σε λειτουργία μαζί με τους τοπικούς υποσταθμούς. Κατ' αυτόν τον τρόπο, μπήκαν σε «κρύα εφεδρεία» οι τοπικές ρυπογόνες πετρελαϊκές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής της ΔΕΗ στα τέσσερα νησιά. Στη Β' φάση (2019) θα γίνει σύνδεση Πάρου – Νάξου, Νάξου – Μυκόνου και θα αναβαθμιστεί η διασύνδεση Άνδρου – Ευβοίας και Άνδρου – Τήνου. Στην Γ' φάση (2022) θα γίνει δεύτερη σύνδεση Λαυρίου – Σύρου και αργότερα θα διασυνδεθεί η Κρήτη και 21 νησιά του Αιγαίου, με την ηπειρωτική Ελλάδα.

Η Ελλάδα οραματίζεται, σχεδιάζει, δημιουργεί και κοιτάζει με ελπίδα το μέλλον!

Βιβλιογραφία

- www.elculture.gr/.../160 χρόνια-madeingreece-πρωτοπορία
- www.kathimerini.gr/.../reyma-se-syro-paro-mykono-thno-apo-to-...
- www.admie.gr/tosystema-metaforas/anaptyxi.../erga.../2825
- www.eyploia.gr/index.php?option=com...id
- ενημερωτικό φυλλάδιο έκθεσης.

«Όταν το φως χορεύει, μιλώ δίκαια»

Έκθεση Ζωγραφικής – γλυπτικής – φωτογραφίας, με αφορμή την ποίηση του Γιώργου Σεφέρη, στο Ίδρυμα Εικαστικών Τεχνών και Μουσικής Β. και Μ. Θεοχαράκη

Κείμενο – φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Την Τετάρτη 8 Νοεμβρίου 2017, έγιναν τα εγκαίνια της έκθεσης: «Όταν το φως χορεύει, μιλώ δίκαια». Ο Γιώργος Σεφέρης και η ποίησή του μέσα από τη ζωγραφική και τη φωτογραφία». Η διάρκεια της έκθεσης ήταν: 8 Νοεμβρίου 2017 – 21 Ιανουαρίου 2018. Την έκθεση επιμελήθηκε ο κ. Τάκης Μαυρωτάς Διευθυντής του Εικαστικού Προγράμματος του Ιδρύματος Β. και Μ. Θεοχαράκη, με τη συμπαράσταση του κ. Παναγιώτη Ροϊλού (καθηγητού Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, στην έδρα «Γιώργος Σεφέρης» του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ). Την έκθεση προλόγισαν, στο ισόγειο του Ιδρύματος Θεοχαράκη, ενώπιον πλήθους προσκεκλημένων (γνωστών δημοσιογράφων, καλλιτεχνών, εκπροσώπων του εφοπλιστικού κόσμου, κ.ά.), ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ιδρύματος κ. Βασίλης Θεοχαράκης, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλόπουλος, η υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Λυδία Κονιόρδου, ο κ. Τάκης Μαυρωτάς και ο κ. Παναγιώτης Ροϊλός.

Επίτιμη προσκεκλημένη η κ. Άννα Λόντου, (κόρη της Μάρως Σεφέρη, από τον πρώτο της γάμο), κληρονόμος της οικίας που έκτισαν (1957–1959) η Μάρω και ο Γιώργος Σεφέρης με αρχιτέκτονα τον Παναγή Μανουηλίδη στην οδό Άγρας, στο πλάι του Παναθηναϊκού Σταδίου. Ο Γ. Σεφέρης έζησε εκεί από το 1962 έως το 1971.

Η κ. Α. Λόντου, ευγενώς προσφερθείσα, δάνεισε στην έκθεση προσωπικά αντικείμενα του νομπελίστα ποιητή. Εκτέθηκαν ζωγραφικά και γλυπτά πορτραίτα του Σεφέρη, δημιουργίες του (ζωγραφιστές κολοκύθες – βότσαλα – ξύλινο ερμάριο, κ.ά.). Σε περίοπτη θέση το βραβείο Νόμπελ λογοτεχνίας της Σουηδικής Ακαδημίας Επιστημών (1963), χειρόγραφα, οι πρώτες εκδόσεις των ποιημάτων (εκδόσεις Ίκαρος), εικονογραφημένες εκδόσεις των ποιημάτων από τους Γιάννη Τσαρούχη, Γιάννη Μόραλη, Τάσσο και Γιάννη Ψυχοπαίδη. Υπήρχαν αποσπάσματα με κείμενα του Σεφέρη για το έργο των Παναγιώτη Ζωγράφου (1970–1840 ή '43) και Θεόφιλου Χατζημιχαήλ (1873 – 1934).

Το μεγαλύτερο μέρος της έκθεσης περιελάμβανε τα έργα 40 παλαιότερων και σύγχρονων, ζωγράφων κυρίως, αλλά και γλυπτών, από ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές, που η ποίηση του Σεφέρη αποτέλεσε γι' αυτούς πηγή έμπνευσης, όπως οι: Νίκος Χατζηκυριάκος Γκίκας, Γιάννης Τσαρούχης, Τάσος, Γιάννης Μόραλης, Παναγιώτης Τέτσης, Βασίλης Θεοχαράκης, Κώστας Τσόκλης, Αλέκος Φασιανός, Σωτήρης Σόρογκας, Λήδα Κοντογιαννοπούλου, Αφροδίτη Λίτη, Χρήστος Μποκόρος, Εδουάρδος

Σακαγιάν, Απόστολος Φανακίδης, Γιώργος Ρόρρης, Αλέξης Βερούκας. Οι δύο τελευταίοι είχαν παρουσιάσει έργα τους στην Κυκλαδική Πινακοθήκη (Ερμούπολη), το καλοκαίρι του 2017. Ο «δικός» μας Μιχάλης Μακρουλάκης συμμετείχε στην έκθεση του Ιδρύματος Θεοχαράκη, με μια νεκρή φύση (τριαντάφυλλο με γιασεμί), εμπνευσμένο από τη στροφή του Σεφέρη: «είτε βραδιάζει, είτε φέγγει, μένει λευκό το γιασεμί» και την υποσημείωση: 1-8-2017 Φοίνικας.

Εξέχουσα θέση κατελάμβαναν οι εξήντα υπέροχες, ασπρόμαυρες φωτογραφίες του Σεφέρη, από τα φοιτητικά του χρόνια στο Παρίσι (1918 – 1924), στην Ελλάδα (Ύδρα, Πόρο, Αχαΐα) και από την εποχή που υπηρέτησε ως διπλωμάτης της Ελλάδος στο εξωτερικό και έκανε περιοδείες σε: Μικρά Ασία (Σκάλα Βουρλών), Κορυτσά, Κύπρο, Λίβανο, Συρία, Ιράκ, Αίγυπτο, Βενετία, Αμάφι. Ανάμεσά τους και πορτραίτα των: Στέλλιου Σεφεριάδη, Μάρως Σεφέρη, Γιώργου Αποστολίδη, Γιάννη Τσαρούχη, Henry Miller, κ.ά.

Τα εκθέματα ήταν δανεισμένα από: την κ. Άννα Λόντου, τη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη (Αρχείο Γ. Σεφέρη), την Εθνική Πινακοθήκη – Μουσείο Αλέξανδρου Σούτζου, το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ) κάτοχο του φωτογραφικού Αρχείου Γ. Σεφέρη, το Μουσείο Μπενάκη, τις Εκδόσεις Ίκαρος και τους συμμετέχοντες εικαστικούς δημιουργούς.

Ο Γιώργος Σεφέρης (1900–1971) γεννήθηκε στη Σκάλα Βουρλών Σμύρνης. Γονείς του ήταν ο Στέλλιος Σεφεριάδης και η Δέσπω Τενεκίδη. Το 1914 η οικογένεια Σεφεριάδη εγκαταστάθηκε στην Αθήνα (Κυδαθηναίων 9, Πλάκα). Εκεί, ο Στέλλιος Σεφεριάδης ασκούσε την δικηγορία, έγινε καθηγητής Διεθνούς Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (1915) και ακαδημαϊκός (1933). Το 1918 μετακόμισαν οικογενειακώς στο Παρίσι, όπου ο Γ. Σεφέρης, κατ' απαίτηση του πατέρα του, σπούδασε την Νομική (1924). Διορίστηκε στη Διπλωματική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, ως ακόλουθος Πρεσβείας (1927) και έτσι ξεκίνησε η τριανταπεντάχρονη διπλωματική θητεία του (1927–1962). Διορίστηκε υποπρόξενος (1931) και έπειτα διευθύνων του Ελληνικού Γενικού Προξενείου στο Λονδίνο, πρόξενος στην Κορυτσά (1936) και στην Αθήνα έγινε προϊστάμενος Διεύθυνσης Εξωτερικού Τύπου και Υφυπουργείου Τύπου και Πληροφοριών (1937). Το 1935 σε διακοπές στην Αίγινα γνώρισε την Μαρίκα Ζάννου (1901–2000), παντρεμένη με τον Ανδρέα Λόντο, αξιωματικό του Πολεμικού Ναυτικού, με τον οποίο είχαν δύο κόρες (Μίνα και Άννα Λόντου). Μετά το διαζύγιό της Μάρως, ακολούθησε ο γάμος της με τον Γ. Σεφέρη (1941) και η φυγή τους στην Αίγυπτο μαζί με την ελληνική κυβέρνηση. Ο Γ. Σεφέρης υπηρέτησε στην πρεσβεία της Πρετόρια (1941), διορίστηκε Γενικός Διευθυντής Τύπου Μέσης Ανατολής, στο Κάιρο και κατόπιν υπηρέτησε ως πρέσβης της Ελλάδος στην Άγκυρα (1948–1950) και στο Λονδίνο (1957–1962). Επισκέφθηκε την Κύπρο (1953). Όποτε διέμενε στην Ελλάδα χρησιμοποιούσε το ισόγειο της οικίας Σεφεριάδη (στην οδό Κυδαθηναίων), ενώ στους πάνω ορόφους έμενε η αδελφή του Ιωάννα παντρεμένη με τον Κωνσταντίνο Τσάτσο, καθηγητή

της Φιλοσοφίας και μετέπειτα Πρόεδρο της Δημοκρατίας). Προτάθηκε για το βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας (1955, 1961), το οποίο απέσπασε (1963), επικρατώντας έναντι των Πάμπλο Νερούδα και Σάμουελ Μπέκετ. Αναγορεύτηκε σε επίτιμο διδάκτορα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κέμπριτζ (1960), Φιλοσοφικής των Πανεπιστημίων Θεσσαλονίκης – Οξφόρδης (1964), του Πανεπιστημίου Πρίνστον (1965). Η δήλωση του κατά της Χούντας είχε σαν αποτέλεσμα την αφαίρεση του διπλωματικού διαβατηρίου του (1969). Η κηδεία του μετατράπηκε σε σιωπηρό συλλαλητήριο κατά της Δικτατορίας (1971).

Σπούδασε την Νομική Επιστήμη και έγινε διπλωμάτης, όμως η καρδιά του ήταν δοσμένη στην Ποίηση και την Λογοτεχνία. Ξενυχτούσε γράφοντας και βαθουλώνοντας, από τα κτυπήματα του μολυβιού, το ξύλινο γραφείο του. Δημιούργησε 16 ποιητικές συλλογές, 2 μυθιστορήματα και 4 δοκίμια.

Κυριότερα έργα του Γ. Σεφέρη είναι: «Στροφή» (1931), «Η Στέρνα» (1932), Μυθιστόρημα «Κασταλία» (1935), Θ. Σ. Έλλιοτ, «Η Έρημη Χώρα», Μετάφραση Γ. Σεφέρη (1936), Τετράδιο Γυμνασμάτων (1940), Ημερολόγιο Καταστροφών Α' (1940), Ημερολόγιο Καταστροφών Β' (Αλεξάνδρεια, 1944), «Κίχλη» (1947), «Ερωτόκριτος» (1948), Ημερολόγιο Καταστροφών Γ' (1955), Η Αποκάλυψη του Ιωάννη, μετάφραση Γ. Σεφέρη (1966), κ.ά.

«Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει» (Κορυτσά)

«Τώρα η κοιλιά της έλαμπε σαν το φεγγάρι και
πίστευα πως ο ουρανός ήταν η μήτρα,
που την γέννησε και την ξανάπαιρνε,
μάνα και βρέφος» (Έγκωμη)

«Όλα τ' αλέθουν οι μυλόπετρες και γίνονται άστρα,
παραμονή της μακρύτερης μέρας» (Θερινό Ηλιοστάσι, Α')

«Ξύπνησα με το μαρμάρινο τούτο κεφάλι στα χέρια,
που μου εξαντλεί τους αγκώνες και δεν ξέρω
που να τ' ακουμπήσω.

Έπεφτε στο όνειρο καθώς έβγαينا από το όνειρο,
έτσι ενώθηκε η ζωή μας και θα είναι πολύ
δύσκολο να ξαναχωρίσει» (Μυθιστόρημα Γ')

Βιβλιογραφία

- 1) www.protothema.gr (city.../sto-nisiotiko-spiti-tou-giorgou-seferi)
- 2) www.efsyn.gr/arthro/oikia-seferi-aigaiopelagitiki-ayra
- 3) www.tovima.gr/vimamagazino/views/article/?aid=53206
- 4) https://el.wikipedia.org/wiki/Οικία_Σεφεριάδη
- 5) Μαρία Στασινοπούλου, Χρονολόγιο, Εργοβιογραφία Γιώργου Σεφέρη (1900-1971), Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα 2000.
- 6) thf.gr/el/ektheseis

Από το Μαρινόπουλο, στο Βιγλοστάσι

Κείμενο – φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Την Κυριακή 29 Αυγούστου 2017, οδηγώντας από Ποσειδωνία προς Μέγα Γιαλό, ακολούθησα τον ασφαλτόδρομο προς Τρία Λαγγόνια και κατόπιν τον χωματόδρομο, που ανηφορίζει ελαφρά, περιμετρικά του Τούρλου (127 μ.). Στο Μαρινόπουλο, ξεκινήσαμε μαζί με τον φίλο Δημήτρη Σουλιώτη, την πεζοπορία, διάρκειας 40 λεπτών, έως το Ακρωτήριο Βιγλοστάσι. Το τοπίο είναι γυμνό, καθαρά κυκλαδικό, με ελάχιστη ποώδη βλάστηση και το απέραντο γαλάζιο της θάλασσας ολόγυρα. Στο βάθος δεξιά μας και πιο χαμηλά, διακρινόταν η περιοχή Μεσόνησος – Σαβούρα, που αποτελούν την ενδοχώρα της παραλίας του Κόμητου, με μια μεγάλη κτηνοτροφική εγκατάσταση αγελάδων. Περιπατήσαμε κατά μήκος της κορυφογραμμής των αλλεπάλληλων λόφων με το χαριτωμένο όνομα Μαύρα Βουνάκια (371 μ.). Στα δεξιά μας αντικρίσαμε το Μπουντί, μια λιλιπούτεια χερσόνησο, με το εξίσου μικρό νησάκι, σε απόσταση αναπνοής. Βρίσκεται νοτιοδυτικά του Κόμητου και φιλοξενεί την νοτιότερη οικία εν Σύρω, ιδιοκτησία του Ιρλανδού βαρωνέτου Σερ Ντικ Μασγκρέιβ . Ανηφορίσαμε στην κορυφή του λόφου Ζάβαλου (107 μ.) και κατεβαίνοντας στα αριστερά μας είχαμε τη θέα προς τους γαλαζοπράσινους κολπίσκους Πλάκα και Ασπροφυλλάδα. Λίγο πιο πέρα αριστερά, υπάρχει ένας γεωλογικός σχηματισμός που προέκυψε από κατακρήμνιση πετρωμάτων, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ένα στενό και κοντό φαράγγι (θυμίζει τις Σχιζομενές στην Απάνω Μεριά), σε συνδυασμό με ένα σπηλαιοβάραθρο και δίπλα υπάρχει μαντρί. Προχωρώντας την προσοχή μας τράβηξε ένας κατακόρυφος γκρίζος βράχος, που εποπτεύει από ψηλά τη θάλασσα και έχει ζωγραφιστεί από κάποιους αναρριχητές με λίγες άσπρες γραμμές, το πρόσωπο ενός ανθρώπου. Κατηφορίσαμε στην περιοχή Βίγλα – (Κάτω) Κάβος, πλησιάζοντας το Ακρωτήριο Βιγλοστάσι. Μας υποδέχθηκε ένα σύμπλεγμα ερειπωμένων ιταλικών παρατηρητηρίων-εγκαταστάσεων του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, ορθογωνίου σχήματος και ένα στρογγυλό κτίσμα δίπλα στον φάρο, που ίσως χρησίμευε ως βάση αντιαεροπορικού πυροβόλου. Από εδώ η θέα προς το πέλαγος και την Παροναξία είναι απεριόριστη. Ένα μικρό ιταλικό φυλάκιο σε καλή κατάσταση, δεσπόζει στην κορυφή Καμινάκι, παραπλεύρως αυτής του Τούρλου, με ορατότητα προς τον όρμο του Φοίνικα. Άλλα ιταλικά παρατηρητήρια σε ερειπωμένη κατάσταση, υπάρχουν στο Ακρωτήριο Ατσιγγανόκαστρο σε άμεση γειτνίαση με το όρος Χαρασσώνα (Φοίνικας), στο Ακρωτήριο Κατακέφαλο (Γαλησσάς), και στο Ακρωτήρι, θέση Καστέλλο-οικία Νταλάρα (Μέγας Γιαλός).

Βίγλα είναι η θέση – φυλάκιο – παρατηρητήριο – πύργος και Βιγλοστάσι, η μόνιμη εγκατάσταση – φυλάκιο, του βιγλάτορα, δηλαδή του

φύλακα που κατόπτευε τον θαλάσσιο ορίζοντα και ειδοποιούσε με σήματα καπνού την ημέρα και φωτιάς τη νύκτα (καμινοβίγλια επί βυζαντινής εποχής), αν το πλοίο που προσέγγιζε ήταν εχθρικό, πειρατικό ή φίλιο, ώστε οι κάτοικοι να ειδοποιηθούν από το δίκτυο βιγλών, να αναζητήσουν καταφύγιο εντός των τειχών και να προετοιμαστούν για άμυνα, σε περίπτωση εχθρικής ή πειρατικής προσβολής. Οι βίγλες ήταν κυλινδρικοί πύργοι συνήθως, ύψους 12-20 μ. και διαμέτρου 15μ., χωρίς θύρα, κτισμένοι σε υψώματα, αρχαία κτίσματα επισκευασμένα ή εκ νέου ανεγερθέντα. Η χρήση τους είχε γενικευθεί επί Ενετοκρατίας και συνεχίστηκε στην Τουρκοκρατία (11^{ος} – 19^{ος} αι.). Έπαιζαν τον ρόλο των αρχαίων φρουκτωριών (επικοινωνία – άμυνα, φάροι, επικοινωνία πλοίων – στεριάς). Υπήρχαν πολλές βίγλες σε υψώματα στη Σύρο, 26 κατά τον Δρακάκη, όπως μαρτυρούν τα τοπωνύμια «Βίγλα» (σε Κίνι, Δανακό, Βώλακα, Πύργο, Κάμπο, Άνω Κάβο), «Βιγλαράκι» (σε Μαυρό Βουνί, Νήτες), «Βιγλοστάσι» (σε Δελφίνι, Κάτω Κάβο), «Στροβίγλια» (στη Βάρη), «Σκοπή», «Σκόπελος» (στο Μάνα). Βίγλες υπήρχαν και σε Βορνά, Ανάσταση. Ο Πύργος, το χωριό των μαρμαρογλυπτών στην Τήνο, πήρε το όνομα του από βενετσιάνικη βίγλα. Ρόλο βιγλών έπαιζαν και τα μαντριά των βοσκών. Στη Σύρο δεν διασώζεται καμία βίγλα, παρά μόνο ελάχιστοι λιθοσωροί οι οποίοι υποδηλώνουν την ύπαρξη τους παλαιότερα.

Οι βιγλάτορες (φύλακες) ήταν 17-50 ετών, εκπαιδευμένοι στρατιωτικά και εκλεγμένοι από τους προεστούς. Επίσης, οι βοσκοί ως βιγλάτορες παρατηρούσαν το πέλαγος και ειδοποιούσαν τους Επιτρόπους για επερχόμενο κίνδυνο. Η φρούρηση στις παράκτιες βίγλες γινόταν όλο τον χρόνο στη διάρκεια της μέρας και οι φύλακες ονομάζονταν «μερόβιγλοι» (υπάρχει τοπωνύμιο Ημεροβίγλι στη Σαντορίνη). Κατά την θερινή περίοδο η φρούρηση γινόταν και τη νύκτα και οι φρουροί ονομάζονταν «νυκτόβιγλοι».

Το νοτιότερο τμήμα της Σύρου, από το Μαρινόπουλο στο Βιγλοστάσι, είναι φρυγανότοπος, αποτέλεσμα υποβάθμισης προϋπάρχουσας βλάστησης, μακίας και δάσους, σε φτωχά ασβεστολιθικά ή πυριτικά εδάφη. Οι φρυγανότοποι συγκροτούνται από ποώδη ξυλώδη φυτά, με μικρά και αγκαθωτά φύλλα, τα φρύγανα, όπως: αφάνα-χινοπόδι (*Genista acanthoclada*), γαϊδουράγκαθο (*cardus pycnocephalus*), ατρακτυλίδα (*Atractylis gummifera*). Η ατρακτυλίδα με τα χαρακτηριστικά μωβ άνθη, είναι αγγειόσπερμο, δηλητηριώδες φυτό, ενδημικό της Μεσογείου (Ελληνικά Νησιά, Μάλτα, Μαρόκο και Κανάρια Νησιά).

Βιβλιογραφία

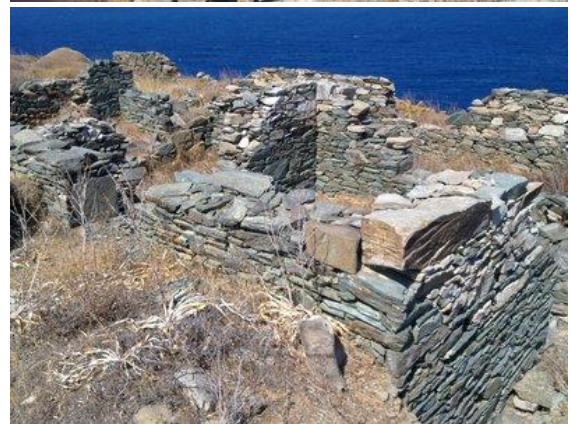
- 1)** Χάρτης ν. Σύρου, έκδοση 2010, ANAVASI 10.22, Τοπο Aegean Cyclades
- 2)** Χάρτης: ΝΗΣΟΣ ΣΥΡΟΣ, Υπό Νικολ. Κοτσοβίλλη, έκδοσις τρίτη, Μετά προσθηκών και Διορθώσεων, Εν Σύρω 1914, Εκ του Τυπολιθογραφείου Ν. Φρέρη
- 3)** Βαιμάκη Βάλυ, Τήνος, το νησί των θαυμάτων, Πρόσω ολοταχώς για Τήνο,

εκδόσεις Ερίννη, Αθήνα 2000, σελ. 17-28

- 4) Κωνσταντίνος Ι. Καταγάς: Το ανάγλυφο χαλί της Συριανής Φύσης, Συριανά Γράμματα, τεύχος 1, Περίοδος Β', Απρίλιος 2017, Αφιέρωμα στην Απάνω Μεριά της Σύρου, σελ. 280-307
- 5) Μιχάλης Φραγκιάς: Η Απάνω Μεριά της Σύρου, «απέ το έκπαλαι», Συριανά Γράμματα, τεύχος 1, Περίοδος Β', Απρίλιος 2017, Αφιέρωμα στην Απάνω Μεριά της Σύρου, σελ. 16-23
- 6) www.alithinesgynaikes.gr/2016/01/31/01_βίγλες_-_της_-σύρου_-_η_άγνωστη_-_ιστορία_-_τους, Παναγιώτης Κουλουμπής
- 7) <https://el.wikipedia/wiki/βιγλάτορες>
- 8) <https://el.wikipedia.org/wiki/Atractylis>

Μερικές φωτογραφίες

Ο Νταν Μπράουν, Η Πολιτισμένη Σύρος, Το Χαμένο Σύμβολο, Η Αρχοντική Ποσειδωνία και τα σουβλάκια.

Από τον κ. Παναγιώτη Κουλουμπή

ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ αναγνώστες διάβασαν τι έγραφε ο διάσημος μυθιστοριογράφος Νταν Μπράουν. Μια τεραστία διαφήμιση για τη Σύρο που η ίδια η Σύρος ποτέ δεν ενδιαφέρθηκε να εκμεταλλευτεί, η... μήπως δεν ήξερε πώς να το κάνει;

Ένα από τα πιο ανεξήγητα (και τραγικά θα έλεγα) λάθη της Σύρου και των Συριανών είναι ότι ποτέ δεν εκμεταλλεύτηκαν ότι ένας από τους μεγαλύτερους και γνωστότερους συγγραφείς του κόσμου έγραψε σε ένα από τα διασημότερα και καλύτερα βιβλία του 20ου αιώνα «Το Χαμένο Σύμβολο» (εκδόσεις Ψυχογιός) ...

...τέσσερις ολόκληρες σελίδες αναφερόμενες στη Σύρο, την Ποσειδωνία, τις ομορφιές και τον πολιτισμό της Σύρου και για ένα από τα διασημότερα χωριά της στο εξωτερικό. Την πανέμορφη και αρχοντική Ποσειδωνία.

Όσοι έχουμε διαβάσει με προσοχή το Βιβλίο του Νταν Μπράουν «Το Χαμένο Σύμβολο», ξαφνικά με μεγάλη έκπληξη στην σελίδα 309 (Ελληνική έκδοση, Εκδόσεις Ψυχογιός) αρχίζουμε να συνειδητοποιούμε ότι μιλά για τα νησιά του Αιγαίου Και .... ΝΑΙ!!! ειδικότερα ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΡΟ.

Σύμφωνα λοιπόν με την ιστορία, ένας από τους βασικότερους πρωταγωνιστές και ήρωες του βιβλίου, ο Ζάκαρι Σόλομον, αποφασίζει να πάει να ζήσει για αρκετό καιρό σε κάποιο από τα νησιά του Αιγαίου.

Από τις πρώτες λέξεις φαίνεται γιατί ο μεγάλος Νταν Μπράουν σκέφτηκε να προσθέσει την Ελλάδα και τα Αιγαιοπελαγίτικα νησιά και μέσα σε όλα αυτά την τεραστία διαφήμιση που κάνει στην Σύρο για τους λόγους που επιλέγει ο ήρωας του να έρθει να μείνει στην Σύρο. Και οι λόγοι αυτοί είναι από τους χαρακτηριστικότερους που σκέφτονται όλοι οι «ξένοι» που θέλουν να έρθουν στα Ελληνικά Νησιά.

Γραφεί ο Νταν Μπράουν...

«Τα νησιά του Αιγαίου αποδεδείχθηκαν επίγειος παράδεισος. Το φως. Η Θάλασσα. Οι Γυναίκες»

Ο χαρακτήρας Ζάκαρι Σόλομον θέλοντας παράλληλα να αλλάξει την ζωή του και να ξεχάσει εντελώς το παρελθόν του αλλάζει όνομα. Παίρνει Ελληνικό (όχι τόσο εύστοχη η επιλογή του συγγραφέα στο «Ελληνικό όνομα» και μετονομάζεται σε Άνδρος Δαρείος. Νομίζω πως θα μπορούσε να το φάξει λίγο πιο πολύ σχετικά με τα Ελληνικά ονόματα άλλα τέλος πάντων...)

Άλλο ένα ακόμα σπουδαίο στοιχείο που μας φωνάζει να εκμεταλλευτούμε ο συγγραφέας και αυτό είναι ότι η Ελλάδα και τα νησιά προσφέρονται για ψυχοθεραπεία και ηρεμία, ακόμα και αλλαγή προσωπικότητας ...)

Ο Νταν Μπράουν γραφεί χαρακτηριστικά τα συναισθήματα του ήρωα του.
«Νέες ελπίδες, άρχισε μια νέα ζωή εξερευνώντας πρωτόγνωρες απολαύσεις. Η γαλήνη που συνόδευε την ιστιοπλοΐα στο απέραντο γαλάζιο του Αιγαίου ... Η απόλαυση των ζουμερών κομματιών αρνιού των περασμένων σε σουβλάκι ... Η αδρεναλίνη που κατάκλυζε το σώμα του όταν βουτούσε από τα βράχια στα αφρισμένα νερά ... Ξαναγεννήθηκα ...»

Ο Άνδρος αγόρασε μια πολυτελέστατη βίλα στη Σύρο και έγινε μέλος της καλής, αριστοκρατικής Ποσειδωνίας.

Προσέξτε τι ωραία μηνύματα και τι διαφήμιση μας κάνει στη συνέχεια !!!

«Αυτός ο νέος κόσμος ήταν ένα περιβάλλον όπου κυριαρχούσαν όχι μόνο ο πλούτος, αλλά και ο πολιτισμός, σε συνδυασμό με την σωματική τελειότητα. Οι γείτονές του φρόντιζαν εξίσου το σώμα και την πνεύμα τους, και αυτή η στάση ζωής ήταν μεταδοτική...»

Ο «Συριανός» πλέον ήρωας του Νταν Μπράουν κάνει « ... τζόκινγκ στις παραλίες της Σύρου και κάθεται ώρες στον Ήλιο για να μαυρίσει το χλωμό σώμα του και διαβάσει βιβλία»

Ο Άνδρος ανάμεσα στις ομορφιές του Αιγαιοπελαγίτικου γαλάζιου, της ζέστης του ελληνικού Ήλιου και στις «αραχτές» του στις παραλίες και τα σουβλατζήδικα επιλέγει να διαβάσει την Οδύσσεια του Όμηρου ... «μαγεμένος από τις περιγραφές των πανίσχυρων πολεμιστών με τις μπρούτζινες πανοπλίες που είχαν πολεμήσει σε αυτά τα νησιά...»

Ο Άνδρος, αρχίζει να κάνει βάρη (ούτε αυτή η λεπτομέρεια είναι τυχαία καθ' ότι η Σύρος εκείνη την εποχή που έγραφε το βιβλίο είχε τρία γυμναστήρια που λειτουργούσαν όλα με πολλούς Συριανούς να γυμνάζονται σε αυτά ...) και αρχίζει να παρατηρεί ότι όσο γίνεται πιο .. ωραίος ... « νοιώθει τα βλέμματα των γυναικών πάνω του και ο θαυμασμός τους ήταν μεθυστικός... όλοι τον θαύμαζαν...»

Ο Νταν Μπράουν, εξειδικευμένος στις συνομωσίες και στις μυστικές οργανώσεις, γνωρίζει πολύ καλά ότι στην Ερμούπολη υπήρχαν πολλοί και διάσημοι τέκτονες.

Με κάποιον τρόπο φαίνεται ότι ο ήρωας του εμπλέκεται σε κάτι τέτοιο και αρχίζει να μαθαίνει για αυτά τα θέματα.

Ανάμεσα ... «στα μαγευτικά ηλιοβασιλέματα και την θαυμάσια κουζίνα του νησιού ...» αρχίζει να διαβάσει μέσα στην βίλα του με μυστικότητα τα μυστικά του τεκτονισμού, ορμώμενος από μια εκπομπή που βλέπει στην τηλεόραση....

Ας δούμε τα παράπλευρα συμπεράσματα που προκύπτουν από αυτήν την σπουδαία αναφορά που διαβάστηκε και διαβάζεται ακόμα καθ' ότι το συγκεκριμένο βιβλίο του συγγραφέα είναι από τα καλύτερα που έχει γράψει και συνεχίζει να πουλάει και θα πουλάει ακόμα μένοντας κλασικό.

Ψαχνόμαστε με διάφορους τρόπους σκορπώντας χιλιάδες ευρώ, που πραγματικά μας λείπουν και έχουμε ανάγκη σαν λαός, σαν κοινωνία και

σαν νησί από ασήμαντους και άσημους, μικρούς και επίβουλους επιχειρηματίες, που τσεπώνουν τα χρήματα μας, τα προερχόμενα από τους πανάκριβους φόρους μας, το πανάκριβο νερό μας, το πανάκριβο ηλεκτρικό μας ρεύμα, για να μας διαφημίσουν υποτίθεται στον κόσμο.

Στον αντίποδα έχουμε έναν από τους μεγαλύτερους συγγραφείς του εικοστού αιώνα, με εκατομμύρια πώλησης σε όλο τον πλανήτη. Με σενάρια, ταινίες. Ολόκληρες ομάδες ανθρώπων που εργάζονται για αυτόν ταξιδεύοντας ή διαμένοντας σε ολόκληρο τον κόσμο ερευνώντας, διορθώνοντας και προτείνοντάς του θέματα, ιδέες και ότι άλλο χρειάζεται για να γράφει τα βιβλία του.

Ο τεράστιος αυτός συγγραφέας μας κάνει μια δωρεάν διαφήμιση και κανείς δεν νοιάστηκε να κάνει τίποτα.

Μιλά για τον Ήλιο μας. Τον πολιτισμό μας, τις ομορφιές μας, τις παραλίες μας, τις καθαρές θάλασσές μας, τα αρνίσια παιδάκια μας, ακόμα και τα σουβλάκια και τις όμορφες γυναίκες μας.

Θα έπρεπε κατά την γνώμη μου αυτές ακριβώς τις σελίδες και αναφορές, να τις έχουμε σημαία και λάβαρο του διαφημιστικού μας χάρτη.

Καλούμε στο νησί αμφιβόλου αξίας και αμφιβόλου βοήθειας ανθρώπους, να διαφημίσουν το νησί μας και τιμούμε διαφόρους ασχέτους τύπους και κανείς δεν σκέφτηκε να καλέσει τον Νταν Μπράουν απλά και μόνο να μείνει μια δυο μέρες στην Σύρο, να βγάλει μερικές φωτογραφίες στην Ποσειδωνία και στην νεοκλασική Ερμούπολη, να βγάλει μερικές ακόμα φωτογραφίες τρώγοντας σουβλάκι και γευόμενος την «όμορφη κουζίνα του νησιού» και μερικές ακόμα κολυμπώντας στα γαλανά νερά που με τόση αγάπη και σεβασμό αναφέρει στο βιβλίο του.

Λάθη... Λάθη λάθη που ασταμάτητα πράττουμε γιατί δεν έχουμε ανθρώπους που να ξέρουν να εκτιμούν, να ξεχωρίζουν, να μελετούν και να ανακαλύπτουν.

Οι κρίσεις και τα συμπεράσματα δικά σας.

Πιστέψτε με... Εγώ προσωπικά έχω αρχίσει ήδη ενέργειες ο Νταν Μπράουν να έρθει στην Σύρο.

Εύχομαι και εσείς να εύχεστε, να έρθει σύντομα εκείνη η ώρα, πού θα σφίξουμε το χέρι του Νταν Μπράουν εδώ στο νησί μας στην Σύρο και να τον ευχαριστήσουμε. Να τον κεράσουμε ένα σουβλάκι και να τον πάμε μια βόλτα στην Αρχοντική Ποσειδωνία και στα πανέμορφα χωριά μας και να κάνουμε μια βόλτα μαζί στην πανέμορφη, νεοκλασική Ερμούπολη και τη μοναδική, μεσαιωνική Άνω Σύρο μας, ξεναγώντας τον και εξιστορώντας του την τεραστία ιστορία μας.

Είμαι σίγουρος, ότι φεύγοντας από τη Σύρο, θα έχει έτοιμο ένα ακόμα βιβλίο αποκλειστικά για την Σύρο. Και τότε θα αποδείξουμε ότι δε χρειάζεται να κατασπαταλάμε τα χρήματά μας σε αμφιβόλου αποτελέσματος «διαφημιστικές ενέργειες», άλλα σε μερικές απλές, ωστόσο έξυπνες ιδέες.

Ο Αμερικανός συγγραφέας Dan Brown

Μια άποψη της Ποσειδωνίας

Σπίτι στην Ποσειδωνία

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ -ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ

Κείμενο-φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Την Κυριακή 14 Ιανουαρίου 2018 πραγματοποιήθηκε στην Στέγη μας η Άτυπη Γενική Συνέλευση, παρουσία του Διοικητικού Συμβουλίου.

Μερικές φωτογραφίες από την άτυπη Γενική Συνέλευση

Την Κυριακή 21 Ιανουαρίου 2018 ακολούθησε η Τακτική Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου Συριανών και η κοπή της πίτας.

Τον Διοικητικό Απολογισμό της χρονιάς που πέρασε, έκανε ο πρόεδρος κ. Βαφίας Δημήτρης, αναφερόμενος στο φιλανθρωπικό έργο του Συνδέσμου στη Σύρο, που ακολουθεί ανοδική πορεία, καθώς και στις εκδηλώσεις που έγιναν και προγραμματίζονται να γίνουν (διαλέξεις, ξεναγήσεις, εκδρομές κ.λ.π.).

Τον Οικονομικό Απολογισμό παρέθεσε ο ταμίας κ. Τσαούσογλου Πέτρος.

Η Εξελεγκτική Επιτροπή επιβεβαίωσε την θετική εικόνα του Συνδέσμου.

Ο Απολογισμός του 2017 έγινε ομόφωνα αποδεκτός από την Γενική Συνέλευση και ακολούθησε η κοπή της πίτας.

Το φλουρί κέρδισε ο κ. Τσαούσογλου Νίκος.

Το χαρούμενο μελίσσι των Συριανών που πλημμύρισε τη Στέγη, γεύτηκε μεζεδάκια, αντάλλαξε ευχές, ενώ πολλά ζωηρά πηγαδάκια δημιουργήθηκαν σε όλους τους χώρους της Στέγης. Και του χρόνου!

Μερικές φωτογραφίες από την Γενική Συνέλευση

«Παρακολούθηση Θεατρικής Παράστασης» στο Θέατρο ΑΚΡΟΠΟΛ

Κείμενο – φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Την Δευτέρα 22 Ιανουαρίου 2018, τριάντα φίλοι και μέλη του Συνδέσμου Συριανών, παρακολούθησαν στο θέατρο ΑΚΡΟΠΟΛ την θεατρική παράσταση «Τσάρλι Τσάπλιν», του Daniel Colas, σε σκηνοθεσία Πέτρου Ζούλια και σκηνικά Μαίρης Τσαγκάρη. Στο ρόλο του «Σαρλώ» ο υπέροχος Θανάσης Τσαλταμπάσης, ξετύλιξε με ευχέρεια όλα του τα ταλέντα στην υποκριτική, χορό, κίνηση, μίμηση, κάνοντας πραγματικότητα ένα παιδικό του όνειρο. Θαυμάσια και συγκινητική η Μαρίνα Ψάλτη, στο ρόλο της ψυχικά διαταραγμένης μητέρας του Τσάπλιν. Η Τζένη Θεωνά απέδωσε άνευρα, χωρίς ψυχική ένταση τις συζύγους του Τσάπλιν. Το ιερό τέρας που ακούει στο όνομα Γιώργος Κωνσταντίνου δεν έπεισε υποδυόμενος τον αρχηγό του FBI Χούβερ, αδυσώπητο διώκτη των Αμερικανών κομμουνιστών. Κουραστικοί και ανιαροί οι μακροσκελείς μονόλογοί του. Υπερβολικά μεγάλο μέρος του σεναρίου ασχολήθηκε με το φαινόμενο του Μακαρθισμού. Τα σκηνικά ήταν μινιμαλιστικά και διαδέχονταν γρήγορα και έξυπνα η μία σκηνή την άλλη. Ικανοποιητικά τα κουστούμια και οι χορογραφίες.

Το έργο ήταν σπονδυλωτό και ξεκινάει από το 1914. Ο Σερ Τσαρλς Σπένσερ Τσάπλιν (1889–1977), γεννήθηκε σε φτωχογειτονιά του ανατολικού Λονδίνου, από γονείς ηθοποιούς (αλκοολικό πατέρα και σχιζοφρενή μητέρα). Ορφανό παιδί των δρόμων, με μητέρα τρόφιμο των ψυχιατρείων, αγωνίστηκε νωρίς για την επιβίωση. Γνώστης ήδη του βρετανικού “Music Hall” μεταναστεύει στις ΗΠΑ, όπου καθώς περιοδεύει, τον ανακαλύπτει ο παραγωγός Μακ Σένετ, ιδιοκτήτης των κινηματογραφικών στούντιο “Keystone”. Ο Τσάπλιν παίζει σε μικρής διάρκειας κωμωδίες του βωβού κινηματογράφου, σύντομα γίνεται πρωταγωνιστής και δημιουργεί την πρώτη παγκόσμια αναγνωρίσιμη κινηματογραφική φιγούρα που τον καθιστά διάσημο και αργότερα πολύ πλούσιο. Πολύ γρήγορα γυρίζει ο ίδιος τις μεγάλου μήκους πλέον ταινίες του, ως παραγωγός, σκηνοθέτης, σεναριογράφος και συνθέτης της μουσικής. Η μία επιτυχία διαδέχεται την άλλη, «Τα φώτα της πόλης» (1931), «Μοντέρνοι Καιροί» (1936), «Ο Μεγάλος Δικτάτωρ», «Ο Κύριος Βερντού».

Στις ταινίες του είναι υπέρμαχος των αδυνάτων και της ελευθερίας του ανθρώπου, στηλιτεύοντας την υποκρισία της ανώτερης αστικής τάξης και της εξουσίας. Η άρνησή του να στηρίξει τις ΗΠΑ στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, οι φιλοσοβιετικές απόψεις του και η εχθρότητά του προς τον Καπιταλισμό, τον βάζουν στο στόχαστρο του Χούβερ. Τεχνηέντως ξεσπάει σκάνδαλο στις εφημερίδες και κατηγορείται ως φυγόστρατος, διεστραμμένος και αριστερός. Κλητεύεται να παρουσιαστεί ενώπιον της

Επιτροπής Αντιαμερικανικών Ενεργειών, αλλά τελικά την αποφεύγει όταν απειλεί ότι θα παρουσιαστεί ντυμένος «Σαρλώ». Παντρεύτηκε τρεις φορές, κοπέλες 16 και 17 ετών και έκανε έντεκα παιδιά. Ο πρώτος γάμος ήταν βραχύβιος, ενώ ο δεύτερος κατέληξε σε ένα επεισοδιακό διαζύγιο, όπου ο πάντα «σφικτός» Τσάπλιν αναγκάστηκε να πληρώσει μια τεράστια αποζημίωση. Με την τρίτη σύζυγό του Ούνα, κόρη του διάσημου θεατρικού συγγραφέα Ευγενίου Ο' Νηλ έμειναν μαζί 34 χρόνια, έως το θάνατό του το 1977 σε ηλικία 88 ετών, στο Βεβέ της Ελβετίας. Το 1952 ταξιδεύοντας προς Ευρώπη, του ανακλήθηκε η βίζα επιστροφής στις ΗΠΑ, λόγω Ψυχρού πολέμου, Μαύρης Λίστας (είχε διατηρήσει την βρετανική υπηκοότητα). Εγκαταστάθηκε στην Ελβετία και δεν ασχολήθηκε ξανά με τις ταινίες του. Ταξίδεψε μόνο μία φορά στις ΗΠΑ το 1972, για να παραλάβει το Ειδικό Τιμητικό Όσκαρ για την συνεισφορά του στην Έβδομη Τέχνη.

Βιβλιογραφία:

- 1) https://el.wikipedia.org/wiki/Τσάρλι_Τσάπλιν
- 2) www.mixanitouxronou.gr/tsarli-tsaplin
- 3) [https://www.sansimera.gr/biographies/1285](http://www.sansimera.gr/biographies/1285), Τσάρλι Τσάπλιν

Τσικνοπέμπτη στη Στέγη του Συνδέσμου

Κείμενο και φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Την Τσικνοπέμπτη 8 Φεβρουαρίου 2018, 62 μέλη και φίλοι του Συνδέσμου Συριανών συγκεντρώθηκαν στην αίθουσά μας για την καθιερωμένη αποκριάτικη συνεστίαση – χορό.

Ξεχώρισε η συμμετοχή του πολιτευτή της Ν.Δ. κ. Βακόνδιου Γεωργίου και του βουλευτή Κυκλάδων του ΣΥΡΙΖΑ κ. Συρίγου Αντωνίου. Από τις νέες αφίξεις δεν πέρασε απαρατήρητη η ευγενική και αριστοκρατική βιολόγος – συγγραφέας κ. Δούκα Αικατερίνη μετά του συζύγου της, οι χαρούμενες νεαρές «ροζ λαγουδίνες», νύφη και ανηψιά του Άγγελου Γαβιώτη, και η ζωηρή παρέα της Ασπασίας Τριανταφυλλίδου.

Το φαγητό όπως πάντα υπέροχο, αλλά υπήρξαν παράπονα για τις επιδόσεις του DJ. Γρήγορα όμως το πάρτι απογειώθηκε και τίποτα δεν το σταμάταγε. Όλοι λικνίστηκαν και ξεσάλωσαν υπό τους ήχους των latin, disco, rock' n roll, tango, νησιώτικων, ζεϊμπέκικων ... σκοπών. Όμως τα καλύτερα ο DJ μάς τα φύλαγε για το τέλος. Όταν οι περισσότεροι είχαν αποχωρήσει, παρέμειναν 5-6 άτομα που χόρεψαν μέχρι τελικής πτώσεως!

Επίσκεψη – ξενάγηση στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών

Κείμενο – φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Την Παρασκευή 23 Φεβρουαρίου 2018, περισσότεροι από 65 μέλη και φίλοι του Συνδέσμου Συριανών πραγματοποίησαν επίσκεψη – ξενάγηση στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (έδρα του Μουσείου Γεωαστροφυσικής), στο λόφο των Νυμφών, απέναντι από την Ακρόπολη. Επί μέρες ο καιρός ήταν βροχερός. Εκείνη τη μέρα, παραχώρησε τη θέση του σε έναν καταγάλανο ουρανό με λευκά σύννεφα, που δοξαστικά στεφάνωναν το λαμπρό κτίριο. Το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (1842–1846) έχει σχήμα σταυρού, με ανοιγόμενο θόλο. Είναι έργο του καλύτερου αρχιτέκτονα των μέσων του 19^{ου} αιώνα, Θεόφιλου Χάνσεν και δωρεά του βαρώνου Γεωργίου Σίνα, επιχειρηματία και γενικού προξένου της Ελλάδος στη Βιέννη. Ο ίδιος αρχιτέκτονας έχει δημιουργήσει την Εθνική Βιβλιοθήκη και την Ακαδημία Αθηνών. Ο Σίμων Σίνας (γιός του Γεωργίου) και η σύζυγός του Ιφιγένεια, έκαναν την δωρεά για την ανέγερση της Ακαδημίας Αθηνών, η οποία αποτελεί μικρογραφία του Κοινοβουλίου της Βιέννης.

Το περήφανο αέτωμα πάνω από την κεντρική είσοδο φέρει το έμβλημα της οικογένειας Σίνα και από κάτω την επιγραφή SERVARE INTAMINATUM (ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΘΕΙ ΑΝΕΠΑΦΟ). Η θόλος φέρει ανάγλυφα τα ζώδια του ζωδιακού κύκλου και ανεμοδείκτη με τον Τρίτωνα, αντίγραφο αυτού που υπήρχε στην κορυφή του Ρολογιού του Ανδρόνικου Κυρρήστου (Αέρηδες) στην Ρωμαϊκή Αγορά. Μας υποδέχθηκαν οι αστρονόμοι κ. Ευαγγελόπουλος Παναγιώτης και Τσιμπίδας Δημήτρης, οι οποίοι ξενάγησαν τις δύο ομάδες. Στον προθάλαμο του κτιρίου υπάρχει πίνακας όπου γίνεται αναφορά στον ευεργέτη, τον αρχιτέκτονα και τους σημαντικούς διευθυντές, Γεώργιο Βούρη, Ιούλιο Σμιτ, Δημήτριο Αιγινίτη. Υπέροχες οροφografίες και γλυπτές γυναικείες μορφές στολίζουν την οροφή, έργο του Θ. Χάνσεν.

Ξεναγηθήκαμε στην Αίθουσα του Χρόνου, όπου βρίσκεται το μεσημβρινό τηλεσκόπιο Starke 9 εκ. (1846). Το ΕΑΑ αποτελεί το πρώτο ερευνητικό κέντρο που συστάθηκε στην Ελλάδα, με σκοπό τον καθημερινό προσδιορισμό της ώρας Ελλάδος, τον υπολογισμό των γεωγραφικών συντεταγμένων και την δημιουργία χαρτών, του νεότευκτου Ελληνικού Κράτους. Στην ίδια αίθουσα υπάρχουν παλαιά όργανα και αντίγραφο του χάρτη της Σελήνης (της ορατής πλευράς), που επί 25 χρόνια συνέθετε ο Ιούλιος Σμιτ, παρατηρώντας την με το τηλεσκόπιο Gautier 16 εκ. Περίφημη είναι η ιστορική βιβλιοθήκη των 4.000 τόμων και το δωμάτιο με το ακριβές αντίγραφο του Μηχανισμού των Αντικυθήρων, που Συμιακοί σφουγγαράδες ανέσυραν το 1900 από το ομώνυμο αρχαίο ναυάγιο (87 π.Χ.). Ο μηχανισμός υπολόγιζε τις θέσεις και τις εκλείψεις Ηλίου – Σελήνης, τις φάσεις της Σελήνης, πιθανώς και τις θέσεις των πλανητών στον ουράνιο θόλο, βάσει των κύκλων Μέτωνος (19 έτη) και Σάρου (18

έτη). Η ξενάγηση συνεχίστηκε στον διπλανό λόφο της Πνύκας, στο κτίριο «Δημήτρη Δωρίδη» (1932), με το τηλεσκόπιο Gautier 40 εκ. (1902), δωρεά του ομογενούς που έζησε σε Γαλλία, Ρουμανία.

Αποχαιρετήσαμε τον ευγενικό κ. Δημ. Τσιμπίδα, με την υπόσχεση να ξαναβρεθούμε σε απογευματινή ξενάγηση στον έναστρο ουρανό, μέσω του τηλεσκοπίου «Δημήτρης Δ. Δωρίδης».

Διασχίσαμε το χώρο της Πνύκας, όπου συγκεντρωνόταν η Εκκλησία του Δήμου, 6.000 – 13.500 άτομα, (4ος και 5ος π.Χ. αι.), προκειμένου η συνέλευση των Αθηναίων πολιτών να λάβει σημαντικές αποφάσεις ειρήνης, πολέμου, εξωτερικής πολιτικής, κ.ά. Εντυπωσιακή η θέα προς τον ιερό βράχο της Ακροπόλεως και ο αναλημματικός τοίχος με τους τεράστιους κυβόλιθους, της 3^{ης} οικοδομικής φάσης της Πνύκας (330 – 326 π.Χ.).

Κατηφορίσαμε στον πεζόδρομο της Αποστόλου Παύλου και καταλήξαμε στην 100 ετών ατμοσφαιρική ταβέρνα της οδού Επταχάλκου, «Το Στέκι του Ηλία», όπου 55 μέλη της παρέας μας γεύτηκαν τα πεντανόστιμα αρνίσια παϊδάκια και μπιφτεκάκια στα κάρβουνα, την τυροκαυτερή, τα χόρτα, τη φάβα, με φόντο τα μεγάλα παλιά βαρέλια που κοσμούν τον χώρο.

Βιβλιογραφία

- Όλγα Δακουρά – Βογιατζόγλου, Λόφοι Φιλοπάππου – Πνύκας – Νυμφών, Έκδοση Ένωσης Φίλων Ακροπόλεως, Υπουργείο Πολιτισμού, Α' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, Αθήνα 2004, Γ' έκδοση 2010.
- Κώστας Καρράς, Άρτεμις Σκουμπουρδή, Περίπατοι Κληρονομιάς στην Αθήνα, Δήμος Αθηναίων Πολιτισμικός Οργανισμός, Ελληνική Εταιρεία για την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής Κληρονομιάς, Εκδόσεις Οξύ, Αθήνα 2004.
- Τάκης Σκριβάνος, Θα σε πάω στ' αστέρια, Athens Voice, Τεύχος 599, 26-01-2017, Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών.
- Ενημερωτικό φυλλάδιο επισκεπτών, Κέντρο Επισκεπτών Θησείου, ΙΑΑΔΕΤ.
- https://el.wikipedia.org/wiki/Μετωνικός_κύκλος.
- [ps://el.wikipedia.org/wiki/Κύκλος_Σάρου](https://el.wikipedia.org/wiki/Κύκλος_Σάρου). .

«Δύο ονόματα. Μία ιστορία.»

Διάλεξη από τον δημοσιογράφο – ιστοριογράφο
κ. Παναγιώτη Κουλουμπή

Κείμενο – φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Την Τετάρτη 28 Φεβρουαρίου 2018, ο δημοσιογράφος – ιστοριογράφος κ. Παναγιώτης Κουλουμπής, πραγματοποίησε μια υπέροχη διάλεξη: «Δύο ονόματα, Μία ιστορία», που αφορούσε τους ευεργέτες αδελφούς Ρεθύμνη και Βαρδάκα. Η αίθουσα της Στέγης Συριανών ήταν κατάμεστη από κόσμο. Ανάμεσά τους ξεχώρισαν ο Αντιπεριφερειάρχης Κυκλάδων κ. Γιώργος Λεονταρίτης, ο σκηνοθέτης κ. Μανούσος Μανουσάκης, η σύζυγός του κινηματογραφική παραγωγός κ. Μαρία Μανουσάκη, οι συγγραφείς κ. Δήμητρα Ιωάννου και Γιώτα Αγγελοπούλου, ο Συριανός ζωγράφος κ. Πέτρος Καραβέβας, η καθηγήτρια κ. Τίνα Μπακοπούλου, ο κ. Δημήτρης Βαρθαλίτης, εκδότης του περιοδικού «Συριανά Γράμματα», εκπρόσωποι του επιχειρηματικού, ναυτιλιακού και δημοσιογραφικού κόσμου.

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Συριανών κ. Δημήτρης Βαφίας έκανε μια εισήγηση που ανέλυε την πολυδιάστατη προσωπικότητα και τις πολλαπλές δραστηριότητες του ομιλητή κ. Π. Κουλουμπή, ο οποίος με άρθρα, διαλέξεις και μέσω της ιστοσελίδας "Syros Story, η γνωστή και άγνωστη Ιστορία", προσπαθεί να αναδείξει την αγαπημένη μας Σύρο. Υπήρξε ο εμπνευστής της αναβίωσης των Ναυτικών Εορτών στην Σύρο.

Ο κ. Παναγιώτης Κουλουμπής ξεκίνησε την ομιλία του λέγοντας ότι οι αδελφοί Ιωάννης και Παντελής Βαρδάκας, από τις Κυδωνιές της Μ. Ασίας, καθώς και οι Νικόλαος και Μηνάς Ρεθύμνης, από την Κάσο, είχαν κοινά χαρακτηριστικά. Ήταν παιδιά προσφύγων που κατέφυγαν στην Σύρο, έγιναν πλούσιοι και διέθεσαν το μεγαλύτερο μέρος της περιουσίας τους στη φιλανθρωπία. Οι αδελφοί Βαρδάκα συμμετείχαν στο νηματοουργείο Βαρδάκα – Σπάθη – Σέτερη, έκτισαν τον Ι.Ν. Τριών Ιεραρχών, τον οποίον παραχώρησαν στον Ισιδώρειο Ορφανοτροφείο Αρρένων. Ο Ιωάννης Βαρδάκας δημιούργησε κληροδότημα και διέθεσε στο Ελληνικό Κράτος 12.000.000 δραχμές, για την ανέγερση του Βαρδάκειου και Πρώιου Νοσοκομείου (θεμελιώθηκε το 1939, ολοκληρώθηκε το 1958).

Οι αδελφοί Ρεθύμνη, Μηνάς και Νικόλαος, έγιναν πλοίαρχοι, ναυλομεσίτες (Οίκος «Ρεθύμνης – Κουλουκουντής»), εφοπλιστές («Ατμοπλοΐα ΚΑΣΟΥ Α.Ε.»), ιδιοκτήτες και αναδιοργανωτές του «Νεωρίου», μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ίδρυσαν το Φιλανθρωπικό Ίδρυμα «Η Αδελφότης Κασίων», το οποίο επροίκισαν με το ποσόν των είκοσι εκατομμυρίων δολαρίων, προσφέρει ιατρο-φαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη σε Κασιώτες και Συριανούς, υποτροφίες, βοηθήματα σε οικογένειες ναυτικών. Η τεράστια φιλανθρωπική δράση των

αδελφών Ρεθύμνη στη Σύρο (1920–1970) περιελάμβανε ευεργέτηση οικογενειών, συντήρηση Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων, ανέγερση Ναών, την ίδρυση των Σχολών Μηχανικών και Εμποροπλοιάρχων. Τιμήθηκαν με ανώτατο παράσημο επί δημαρχίας Σταύρου Βαφία και έλαβαν μετά θάνατον το βραβείο Ακαδημίας Αθηνών (1985).

Στην εποχή της ιδιοτέλειας, της διαφθοράς και των off-shore εταιριών, οι ευεργέτες – φιλόανθρωποι αδελφοί Βαρδάκα και Ρεθύμνη, αποτελούν λαμπρό φάρο προσφοράς προς το κοινωνικό σύνολο. Ευτυχώς, υπάρχουν και σήμερα μιμητές και συνεχιστές του έργου τους.

Μερικές φωτογραφίες από την ομιλία

«Ημέρα της Γυναίκας» στο Σύνδεσμο Συριανών

Κείμενο-φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Την Πέμπτη 8 Μαρτίου 2018, συναντήθηκαν 69 μέλη και φίλοι του Συνδέσμου Συριανών στην Στέγη μας, για να εορτάσουν την «Ημέρα της Γυναίκας».

Η κ. Ευαγγελινή Γλυνού έκανε μια σύντομη εισήγηση για την θέση και τους αγώνες της γυναίκας, στην Συριανή κοινωνία, τον 19ο και 20ο αιώνα. Η κ. Ντίνα Συκουτρή απήγγειλε το σατυρικό ποίημα: «Λαίμαργος Ζαχαροπλάστης», του κ. Τάκη Κυριτσόπουλου. Ακολούθησε εορταστικό φαγοπότι με εξαιρετικούς αιγυπτιώτικους μεζέδες.

Επιτέλους τα φώτα χαμήλωσαν, η μουσική δυνάμωσε και ο χορός ξεκίνησε. Οι DJ Γιάννης και Μιχάλης Αγγελόπουλος είχαν πολύ μοντέρνο εξοπλισμό και καταπληκτικό ρεπερτόριο. Τα φωτορυθμικά δημιούργησαν υπέροχη ατμόσφαιρα, με συνεχείς εναλλαγές χρωμάτων, σε συνδυασμό με τις εναλλαγές των ρυθμών. Μετά τα disco, latin, rock n roll, ακολούθησαν τα νησιώτικα, χασαποσέρβικα και οι ζεμπεκιές. Όλη η αίθουσα μια παρέα, χόρεψε, τραγούδησε, διασκέδασε και ανανέωσε το ραντεβού για τον επόμενο χρόνο.

Μερικές φωτογραφίες από την Εκδήλωση..

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Είμαστε στην ευχάριστη θέση να πληροφορήσουμε τα μέλη μας ότι από την 1^η Ιανουαρίου 2018, συμμεριζόμενοι τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε όλοι, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, μειώσαμε την ετήσια συνδρομή των μελών σε 20 € από 25 € που ήταν μέχρι τώρα.

Επίσης και οι παλαιότερες οφειλές θα υπολογίζονται πρὸς 20€ ετησίως για όσους επιθυμούν να τις εξοφλήσουν.

Παρακαλούμε όμως τα μέλη μας να τακτοποιούν τυχόν οφειλές των έγκαιρα, είτε με απευθείας πληρωμή στην αίθουσα μας, είτε με κατάθεση στον Τραπεζικό λογαριασμό του Συνδέσμου στη Alpha Bank με αριθμό IBAN:

GR79 0140 2380 2380 0200 1000 044

Αναφέροντας στην κατάθεση των ότι πρόκειται για συνδρομή καθώς επίσης και το επίθετο τους.

Η απόδειξη πληρωμής θα σας αποστέλλεται σύντομα ταχυδρομικώς.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ

01/01/18 έως 31/03/18

Ίρις Ξυλά-Ξαναλάτου	30 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Στέργης Εμμανουήλ	30 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Βενίτης Παντελής	150 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Ζαφειρία Λαυρεντιάδου	500 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Παρθενόπη Τσακιρίδου	50 €	Στη μνήμη πατέρα της Ρωμύλου Τσακιρίδη

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι

Με χαρά σας ενημερώνω ότι στις 07/10/2017, στον Ιερό Ναό του Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης στην Γλυφάδα Αττικής, ετελέσθη ο γάμος της κόρης μου Ευτυχίας Μακρή με τον Θεόδωρο Παπαϊωάννου και εν συνεχεία ακολούθησε δεξίωση στο ξενοδοχείο OASIS της Γλυφάδας. Θεόδωρος Μακρής

Πένθη

Απεβίωσε και ετάφη στην Αθήνα το μέλος μας και ευεργέτιδα του Συνδέσμου Μάγδα Πατέρα, χήρα Γεωργίου Πατέρα, το γένος Βασιλικού.

Απεβίωσε στην Αθήνα και ετάφη στην Σύρο η Ευαγγελία Βάγια χήρα Βαΐτση Βάγια, μητέρα των μελών μας αδελφών Νέλης, Ασπασίας και Γιάννη Βάγια, επίσης πεθερά του μέλους μας Βασίλη Χανδακά.

Θερμά συλλυπούμεθα τους οικείους των.

Σημείωση:

Παρακαλούμε τα μέλη και φίλους του Συνδέσμου, να μας ενημερώνουν για οποιαδήποτε κοινωνική είδηση γνωρίζουν, τηλεφωνικά στο 210 8226785 ή με E-Μέλ στη δ/ση syn.syrianon@gmail.com, προκειμένου να συντάσσουμε τη σελίδα Κοινωνικών για το περιοδικό μας.

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Του Τάκη Κυριτσόπουλου

Έχει τραβήξει «της στιγμής» φωτογραφία,
καθώς θαμπά από τον ιδρώτα της ζέστης,
μια μηχανή, π' έγραφε ασπρόμαυρη ιστορία
όταν την έστηνε στο τρίποδο ο Ανέστης.

Στο φόντο μέσα κυπαρίσσια, ελιές και βράχοι,
μια μαντζουράνα κι ένας «μάης» σε μπαλκόνι,
λίγο πιο πίσω όσοι απομείνανε μοναχοί,
με μια φλογίτσα στη ματιά, που μαχαιρώνει.

Πιο κει γκρατσούναγαν ξεκούρδιστη κιθάρα
Ο Θάνος, ο Παμείνος και ο Ηλίας.
Κι όπως τους φώτιζε η κάφτρα απ τα τσιγάρα
τα χτυποκάρδια τους ρεφρέν της νυκτωδίας.

Συ, είχες κρεμάσει χαϊμαλί, μη σε ματιάσουν
κι ως έσβηνε η βανίλια στο ποτήρι,
το ίδιο «ναι» ξαναψιθύριζε η ματιά σου,
όπως δειλά πάνω στον ώμο μου είχες γείρει.

Έφερνε κύκλους ο ψαλμός της χορωδίας
γύρω απ της χάσης τα Απριλιάτικο φεγγάρι.
Κι είχε αναμμένα όλα τα φώτα της πορείας
ο Επιτάφιος, που σήκωναν φαντάροι.

Άδεια απ' ανθρώπους η μαρμάρινη πλατεία,
στο βάθος πέρα σημαιοστόλιστο το γέρμα.
Τέλος κι αρχή είχε η παλιά φωτογραφία
ένα χαμόγελο παιδιού, ωραίο σαν ψέμα!

Πάσχα

του Δημήτρη Βοΐκου

Ανυποψίαστα, μας βρήκε μες την Ερυθρά...!
Νωχελικά πηγαίναμε στις μακρινές Ινδίες.
Η φαντασία σε θολά αρμένιζε νερά,
χαμένη στους ορίζοντες, γιομάτη νοσταλγίες.

Στη πρύμη, Πασχαλιάτικο τραπέζι φτωχικό,
κι ένα κακής ποιότητος κρασί, μας γνώφει.
Και το τιμόνι επίμονα..., μονότονο, στριγκό,
την ησυχία της νυχτιάς, μόνιμα καταστρέφει.

Κι ο ένας έπαιρνε ζεστά, τα λόγια τ' αλλουνού.
Κρίκο τον κρίκο δέσαμε... πολλά κλειδιά καδένα,
φουντάραμε την άγκυρα, βαθιά μέσα στον νου,
μέσα σε στέρφες αγκαλιές, σε πρόσωπα κλαμένα.

Κι από τα λόγια ένοιωθε καθένας χωριστά,
μεσ' στη ψυχή ένα σταυρό, μια πίκρα να προβάλλει,
σε μια ζωή ολάκερη, προσμένοντας πιστά,
μιας Κυριακής Ανάσταση..., που ο χρόνος αναβάλλει...!

Στη Λία Βουτσίνου

Ραντες και τα Παντελόνια Του Νίκου Σαλίβερου (Σάλος)

Το παντελόνι να σταθεί ήθελε δυο ράντες
προτού η ζώνη φορεθεί από τους άνδρες.
Τουτέστι παρομοίαζε κομπολόι δίχως χάντρες
το σώμα που δεν είχ' ασφαλιστεί με ράντες.

Πάνω σ' αυτό βασίζεται, παραμονή στο θώκο,
εάν οι ράντες διαλυθούν, σε άδικου Σορόκο.
Η μία ανοιχτό κρατά της αρπαχτής το φλόκο,
δίνοντας χρόνο να κλειστεί τρύπα με ψεύδους στόκο.

Το παντελόνι, τ' άθλιου, τη γύμνια όλη κρύβει
κι' η ράντα είναι αρκετή , τσέπη να μη συνθλίβει,
να συγκρατεί ακέραια του χρήματος την 'Ηβη
κι' απ' του γάμου το «λαβείν» τσέτουλος να μη στρίβει.

Έχοντες και κατέχοντες
στη «μάσα» είναι τρέχοντες .
Άδηλες «Ράντες» φέροντες
και τον «σπανό» κουρεύοντες

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

Του Τάκη Κυριτσόπουλου

